

1997 UPM-Kymmene Oy, Kymin julkaisu 57. vuosikerta

12

Rauhallista joulua

Ari
Jattu

Kansikuva paperi-
puodista: Suunnittelu:
Terttu Vuorio, Kuva:
Kimmo Rekimies

JOULUN ALLA

On perjantai-ilta. Hämärä talvimaisema juoksee auton ikkunas-
sa ja matka taittuu autoradiota kuunnellen. Taakse jää Kuusan-
koski ja konttorin työhuone papereiden täyttämine pöytineen ja te-
kemättömine töineen.

Sen jälkeen, kun saimme tiedon uuden hienopaperiyhtiön perus-
tamisesta ja yhteistyöstä APRILIn kanssa, ei ole juuri ollut aikaa
pysähtyä. Kyselyt, selvitykset ja neuvottelut ovat seuranneet toistaan
viime viikkoina useilla osastoilla. Monet elävät epävarmuuden val-
lassa: miten minun ja työni käy tässä mylläkässä? Kaikenlaiset hu-
hut liikkuvat ja asioiden jatkuva pohtiminen kuluttaa valtavasti ener-
giaa. Paineiden kasvaminen paljastaa todellisen minämme. Havait-
semme, kuinka ympärillämme äkkiä onkin sopeutujia ja yhteisen
edun esitaistelijoita, mutta myös pelureita. Nyt koetellaan työyhteis-
ömme perusarvoja, avoimuutta ja luottamusta. Ne, jotka jaksavat
pitää niistä kiinni, ovat lopulta voittajia – ainakin moraalisesti.

Johto ja esimiehet kaikilla tasoilla vastaavat uusien strategioiden,
tavoitteiden ja toimintamallien luomisesta. Meillä jokaisella on kui-
tenkin velvollisuus tuoda esiin omat ehdotuksemme ja näkemyk-
semme, vaikka niitä ei huomattaisi kysyäkään. Jos asiat eivät pää-
dy toivottuun lopputulokseen, on ainakin tehnyt parhaansa. On ol-
lut ilo havaita, kuinka monet ovat lisääntyneiden haasteiden myötä
kasvaneet aivan uusiin mittoihin. Tarpeeksi suuri muutos murtaa to-
tut ajattelutavat ja rohkaisee meitä uusiin ratkaisuihin.

Havahdun ajatuksissani ja huomaan kaupungin kadut, joita ko-
ristavat jouluvalot ja joulukoristeet. On tulossa jälleen jouluihin,
niin kuin aina ennenkin. Kiireet, huolet ja murheet jäävät taka-alalle ja
rauhoitumme hetkeksi. Tänä jouluna voi olla syytä miettiä, mikä
meille on todella tärkeää. Sanotaanhan, että elämässä on tärkeää
vain puutarhan hoito, mutta siinäkin ratkaisee se, mitä kylvää. Nyt
kylvettävistä siemenistä nousevat uuden yhtiömme oraati.

Rauhallista joulua ja menestyksekkästä uutta vuotta kaikille kymi-
läisille.

Ari Jattu

12/1997

Tässä numerossa

- 5** Tehdaspalokuntaa tarvitaan myös ensi vuositu-
hannella.
- 6** Paperia käytetään tulevai-
suudessa eri tavalla.
- 8** Kuusankoskella on vuosi-
kymmenien mittaan vai-
kuttanut useita tunnettuja
arkkitehteja, joista merk-
kittävimpiin kuului Selim
A. Lindqvist.
- 12** 100-vuotissäätiö juhli 25
vuottaan.
- 14** Alma Pihlin oppilaat
muistelivat mailmankuu-
lua opettajaansa.
- 16** Kuitu kasvaa Kauko-
Idässä pienellä alueella ja
nopeasti.
- 18** UPM-Kymmenen henki-
löstön edustajat kokoon-
tuivat Strassbourgissa.

SFS-EN ISO 9002

Paperirullien mekaaninen lastaus ja purku säästää junakuljetuksissa

UPM-Kymmene Oy:n tulosyksikkö Kymin paperivara-
rastossa Kuusanniemessä on ku-
luneen syksyn aikana koekäytet-
ty rautatievaunujen mekani-
soidun purkamisen ja lastauksen
mahdollistavaa laitteistoa.

Koekäytössä on todettu, että
laitteistolla voidaan lastata ja
purkaa paperirullia ilman alus-
taa, palleilla olevia tuotteita
sekä erilaisilla alustoilla olevia
tuotteita. Laitteen suunnitelleen
Pesmel Oy:n mukaan lastaus voi
kehitteillä olevalla menetelmällä
tapahtua trukkilastaukseen ver-
rattuna 10 – 15 kertaisella vauh-
dilla.

Järjestelmän runkona on te-
räsrakenne, jonka päällä olevan,
putkipalkeista rakennetun liik-
kuvan välirungon avulla laitteis-
to telakoidaan kiinni rautatievau-
nuun. Välirunkoon on kiinnitetty
nostomekanismi ja siirtohaaruk-
karakenne.

Automaattilastauksen onnis-
tuminen edellyttää kuitenkin
vielä mm. laitteiston kehittämistä
suorittamaan pituussuuntainen
keskitys vaunuun. Laitteisto on
myös suunniteltava liikkuvaksi,
jotta vältytään rautatievaunujen
jatkuvalta siirroilta.

Laitteiston koekäyttö julki-
sessa esittelytilaisuudessa Kuus-
sankoskella 25.
m a r r a s k u u t a
osoitti, että 15
tonnia rullia tai
palleja voidaan
siirtää vaunuun

**Koelaitteistolla
voidaan
siirtää rullia
tai palleja
vaunuun
parissa
minuutissa.**

parissa minuutissa.

Suomesta viedään noin 12
miljoonaa paperirullaa ja lavaa
vuosittain. Määrä vastaa noin
300 000 rautatievaunu kuormaa.
Yksittäistä paperirullaa käsitel-
lään noin 15 kertaa kuljetusket-
jun aikana. Automaattisen lasta-
uksen ja purkauksen ansiosta
tuotteiden käsittelykerrat trukilla

vähenevät. Näin saavutetaan
kustannussäästöjä ja voidaan vä-
hentää tuotteiden vaurioita.

Prototyypin kehittämiseen
ovat osallistuneet UPM-Kymme-
nen ohella Enso ja Metsä-Serla,
VR Cargo, TEKES, Steveco,
Finnsteve sekä Rautaruukki Oy
Transtech. Laitteen koekäyttöä
jatketään Kuusankoskella.

Leon Derricksin (vas.), Jukka Toijalan ja Anthony Winburnin joulupyhät kuluvat harjoitellen ja pelaten.

Koripallo myötätuulella

Koripallo on kulkenut myötä-
tuulella kulvana syksynä
niin Kymin kuin sen yhteistyö-
kumppanin Kouvolan Kouvojen-
kin piirissä.

Entiseen kehysnaulaamon ti-
loihin rakennettuun sisäpelihalliin
Kymintehtaalle saatiin muu-
tama viikko sitten koripalloteli-
neet. Innokkaimmat kymiläiset
koripalloilijat ovat kerran viikos-
sa käyneet laittamassa palloa
pussiin tällä hyväpintaisella,
mutta viileähköllä kentällä.

Kouvot puolestaan päätti

syyskauden sarjakakkosena, ta-
kanaan vain kaksi hävittyä otte-
lua.

“Syksymme oli rankka, kos-
ka kävimme Amerikassa peli- ja
harjoittelumatalla, mutta myös
antoisa ja opettavainen”, kertoo
joukkueen kapteeni **Jukka Toi-
jala**.

“Vaikka on väsyttänyt ja vä-
lillä on tuntunut, ettei enää ‘nap-
paa’, olemme kuitenkin pysty-
neet myös voittamaan muuta-
man tasaisen ottelun. Sen vuoksi
tuntuu, että olemme taas pääs-

seet pitemmälle joukkueena.”

Kouvot on myös selviytynyt
koripallon Suomen cupissa nel-
jän parhaan joukkoon ja kohtaa
semifinaalissa Pussihukat Van-
taalta. Vaikka Pussihukat on
nuori ja kokematon joukkue, ei
ottelu ole Toijalan mukaan hel-
ppo. “Voittamaan kuitenkin läh-
demme ja finaalissa on tavoit-
teenamme voittaa myös cup-
mestaruus”, luonnehtii Jukka
joukkueen tavoitteita.

Jatkuu sivulla 18.

Joulu on jo ovella

Joulu on joka vuosi, juhannus vain keran kesässä. Puolen vuoden välein toistuvat juhannus ja joulu. Juhannus liittyy Johannes Kastajaan. Joulu liittyy Jeesukseen Nasaretilaiseen. Joulu on Jeesuksen syntymäjuhla. Hän syntyi Juudean Beetlehemissä, eläinten tallissa.

Laskemme vuotemme tuosta syntymästä. Jokainen vuosiluku on aivan kuin uskontunnustus. Elämme aikaa jälkeen Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen syntymän. Jeesus sai elää vain 33 vuotta jatkuneen elämän maan päällä. Sitten hänet vallanpitäjien toimesta naulittiin ristille. Haudasta ylös nouseminen synnytti kristinuskon. Joulu ja pääsiäinen kietoutuvat näin yhteen.

Joulun lasta on helppo rakastaa. Hän ei uhkaa ketään. Vain kuningas Herodes koki itsensä uhatuksi ja tapatti Beetlehemin poikalapset. Jeesus matkusti vanhempiensa kanssa turvaan Egyptiin. Jeesus tiesi mitä on olla pakolaisena vieraassa maassa. Onneksi itämaan tietäjät olivat tuoneet sellaisia lahjoja, joilla voi ostaa ruokaa ja majoitusta.

Meillä on tapana antaa toisillemme lahjoja jouluna. Varmaankin se on hyvää ja tarpeellista. Samalla voimme muistaa lahjoista suurinta, joulun lasta itseään. Häneen uskomalla olemme iankaikkisen elämän perillisiä. Hän antoi itsensä meidän puolestamme. Jeesus sovitti syntimme. Hän voitti synnin, pimeyden ja kuoleman vallan.

Joulun lahja on näin mittaamattoman arvokas. Se on muutama satatuhatta vuotta lisää omaan elämäämme. Elämä ja ian-

kaikkinen elämä, se alkaa jo täällä maan päällä ja jatkuu iäti taivaassa. Me olemme tarkoitettuja taivaaseen. Se on Jumalan lasten koti. Sinne Hän kokoaa omansa Jeesuksen tähden.

Koska tämä lehti on suunnattu erityisesti sellun ja paperin tekijöille, on syytä muistaa miten kirkko on käyttänyt paperia viime vuosina: uusi virsikirja vuonna 1986 noin 1000 sivua. Tehty satojatuhansia kappaleita. Uusi raamatunkäännös vuonna 1992 noin 1700 sivua. Tehty puoli miljoonaa kappaletta. Uusi Jumalanpalvelusten kirja ja uusi Evankeliumikirja vuonna 1997, koepainokset yhteensä noin 1300 sivua. Painettu tuhansia kappaleita. Varsinaiset laitokset viimemainituista tulevat lähivuosina. Kirkko on ollut paperin suurkuluttaja. Kiitos tekijöille hyvälaatuisesta paperista.

Kaikille tämän lehden lukijoille toivotaan mitä parhaita joulunaikaa ja onnellista uutta vuotta.

Tervetuloa joulunajan tilaisuuksiin

Keijo Pusa

Kuusankosken seurakunnan
III kappalainen

UPM-Kymmene AS juhli

UPM-Kymmenen Baltian maita palveleva myyntiyhtiö, Tallinnassa toimiva UPM-Kymmene AS vietti avoimien ovien päivää 9. joulukuuta. Tilaisuuteen osallistui asiakkaita Viitasta, Latviasta ja Liettuasta sekä UPM-Kymmenen suomalaisia edustajia markkinoinnista ja tulosityksiköistä.

Tervetuliaispuheet pitivät UPM-Kymmene Fine Paperin kaupallinen johtaja **Johan Furuholm**, UPM-Kymmene AS:n toimitusjohtaja **Peeter Kuk** ja Walki Paberiston toimitusjohtaja **Anssi Paavola**. Ohjelma jatkui vilkkaana keskusteluna ja seurusteluna.

UPM-Kymmene AS:n toiminta alkoi vuonna 1992, kun Kymmene Oy perusti edustuston Tallinnaan. UPM-Kymmene AS syntyi Kymmene Baltican ja Finnpaper AS:n yhdistyessä vuoden 1997 alussa.

Paperin kulutus Baltian maissa kasvaa jatkuvasti. Konttoripapereiden käyttö on lisääntynyt konttoritekniikan kehityttyä. Sano-malehtien ja aikakauslehtien lukumäärä on aina ollut suuri ja se on jopa lisääntynyt painotekniikan kehityksen myötä. Baltian mail-la on perinteiset kauppasuhteet Venäjälle, jossa painotuotteiden kysyntä on lisääntynyt huomattavasti. Vartenotettavia markkinoita ovat myös Valko-Venäjä ja Ukraina. Tämä kehitys on antanut Baltian maille mahdollisuuden investoida voimakkaasti graafiseen alaan ja paperin käyttö on jatkuvassa nousussa: vuotuinen paperin kulutus on lisääntynyt muutamassa vuodessa kahdestakymmenestä viidestä neljäänkymmeneen kiloon henkilöä kohden – nykyisestäkin tasosta on vielä runsaasti kasvun varaa.

UPM-Kymmene AS:n toimitilat sijaitsevat Joe 3:ssa – uusiin tiloihin muutettiin kesän alkupuolella. Konttorissa työskentelee 10 henkilöä. Puhelinnumero on +372 6261 030 ja faksi +372 6261 058. Konttoriin on myös Lotus Notes -yhteys.

Tehdaspalokunta tarpeellinen myös 2000-luvulla

Kymin tehdaspalokunnan päällikkö vaihtuu vuodenvaihteessa. Reino Kinnusen jäädessä vapaalle uudeksi teollisuuspalopäälliköksi tulee paperitehtaan konekunnossapidon korjausmestari Perttu Kero, joka on aiemmin ollut TPK:n palomestari.

Sekä tuleva että vapaalle jäävä palopäällikkö pitävät teollisuuspalokuntaa tärkeänä myös tulevalta vuosituhanella. "Isossa tehdaslaitoksessa oma palokunta on välttämätön jo paikallistuntemuksen vuoksi. Vieras sammutusmiehistö ei löydä tietään sokkeloisisa tiloissa. Tehdaspalokunnassa on eri ammattiryhmien ja osastojen edustajia, joten jokaisessa lähdössä on yleensä vähintään yksi henkilö, joka tuntee toimintakohteen ja sen erityisolosuhteet hyvin."

Paperitehtaalla riskit ovat lisääntyneet 60 – 70-lukuihin verrattuna: tuotantomäärät ja koneet ovat kasvaneet rajusti, mutta niitä hoitamassa on entistä vähemmän henkilöstöä. Palokuormaltaan suurin riskikohte on paperivarasto. Tehtaan toiminnan kannalta kriittisimmät taas ovat soodakattilat – niiden vahingoittuminen pysäyttäisi sekä sellu- että paperi-

tehtaan. Kemikaaleista suurimmat riskit liittyvät kloorikuljetuksiin ja rikkidioksidin käyttöön. Kemikaalionnettomuuksien torjuntaan onkin kiinnitetty huomiota sekä kalustohankinnoissa että koulutuksessa.

"Tehdaspalokunta on 90-luvun ajan keskittynyt entistä enemmän toimintaan tehdasoloissa. Mahdollisuudet ovat nykyisin myös paremmat: vuoden 1990 loppuun Kymin ja Voikkaan tehdaspalokunnat vastasivat myös kaupungin palotoimesta. Kaupungin palokunnan hoitaessa siviilikohteet, meillä on ollut enemmän aikaa keskittyä vaarallisiin aineisiin ja harjoitella tehdasolosuhteissa", Reino Kinnunen tuumii.

Koulutuksessa on hyödynnetty Valtion pelastusopiston kurseja. Pari kertaa vuodessa pidetään myös yhteisharjoitus, johon osallistuvat molemmat tehdaspalokunnat sekä Kuusankosken ja Kouvolan kaupunkien palokunnat.

Toiminta vakinaisten palokuntien kanssa saa kiitoksia kummaltakin päälliköltä: "Yhteistoiminta pelaa vuosi vuodelta paremmin ja palokuntien välinen yhteishenki on hyvä."

Sekä Kymin että Voikkaan tehdaspalokuntien henkilöstöä on koulutettu mm. toimimaan vaarallisten aineiden kanssa. Kuva marraskuun vaarallisten aineiden kurssin harjoituksesta.

Reino Kinnunen (vas.) ja Perttu Kero pitävät tehdaspalokunnan nykyistä vahvuutta, noin 40 miestä, sopivana.

Palokuntien toiminnan helpottamiseksi on pari vuotta sitten laadittu kohdekortit Kymin rakennuksista. Kortteihin on merkitty selkeästi jokaisen rakennuksen hyökkäystiet, vaaralliset aineet ja niiden sijainti, hälytyssilmukat sekä ovet, jotka on numeroitu. Kortit ovat paloasemalla, jokaisessa paloautossa, hälytyskeskuksessa, aluehälytyskeskuksessa, Voikkaan tehdaspalokunnalla sekä Kuusankosken ja Kouvolan kaupunkien palokunnilla.

"Yksiselitteisen ovinumeroinnin ansiosta palokunnan ei tarvitse tietää kuin oven numero löytääkseen kohteen", Perttu Kero kertoo.

TOIVEENA UUSI PALOASEMA

Kymin tehdaspalokunnan kalusto on hyvässä kunnossa. Miehistönkuljetusauto ja hyökkäysauto ovat uusia ja kemikaalisuojapukuja sekä sulku- ja patoamisvälineitä on hankittu – kalusto on kuitenkin

väärässä paikassa.

"Ennen palokuntalaiset työskentelivät Kymin puolella. Nyt siellä on enää 2 – 3 miestä ja kalusto. Riskit ja miehistö ovat siirtyneet Kuusanniemeen, josta hälytyksen sattuessa on siirryttävä joen toiselle puolelle melkoisella kiireellä. Kiireestä aiheutuvan vaaran lisäksi etäisyys aiheuttaa viiden minuutin viiveen, joka on pitkä aika tulipalon kehittyessä. Esimerkiksi huoneistopalojen lasketaan kehittyvän täyteen voimaansa noin viidessä minuutissa. Tämän takia olisi tärkeää saada uusi paloasema Kuusanniemeen, jolloin hälytykseen lähtöajat lyhenisivät", Perttu Kero arvioi.

Tulevaisuuden koulutusmahdollisuutena Perttu Kero pitää mm. korjausapua tehtaalla. "Jos todellista toimintaa voi hyödyntää koulutusmielessä, niin tuntuma onnettomuustilanteisiin säilyy. Hyvä esimerkki tällaisesta on viime syksyinen sellun putkistovuoto, jonka tukkimisessa tehdaspalokuntalaiset olivat mukana."

PAPERIA

tarvitaan tulevaisuudessakin - mutta sitä käytetään uudella tavalla

Elektroninen vallankumous on jo parinkymmenen vuoden ajan vaikuttanut painoteollisuuteen, paperin laajimpaan käyttäjätahoon.

Tekstinkäsittely digitalisoitui eli siirtyi tietokoneilla tehtäväksi jo 1970-luvulla ja 1980-luvulla oli vuorossa värikuvan värikomponenttien erottelu digitaalisesti. Painotuotteen sivuntaiton digitalisoituminen oli vuorossa 1990-luvulla. Siitä on esimerkkinä mm. kädessäsi olevan Uutiskymin val-

mistusprosessi.

Digitalisoituminen ulottuu myös painatukseen. Syväpainoissa on tieto siirretty jo pitkään painosylinterille ilman filmiä. Offsetpainoissa digitalisoituminen on tapahtunut hitaammin, mutta CTP eli tiedonsiirto tietokoneesta painolevyille on tätä päivää.

Painotekniikan kehityssuunnista merkittävimmät ovat sanomalehtien värikkyyden lisääntyminen, konelevyiden kasvaminen syväpainoissa, heat set -rotaatioiden nopeutuminen, työnvaihtojen tehostuminen arkkipainoissa ja digitaalipainojen lisääntyminen.

Digitaalisen painatuksen lisääntyessä tarvitaan yhä enemmän siihen soveltuvaa paperia. Esimerkiksi USA:ssa digitaalisen painopaperin kulutus kasvaa kuluvan vuosikymmenen jälkimmaisella puoliskolla lähes miljoonaa tonnia. Elektrofotografian eli nykyisen kopiokoneen perustekniikan osuuden uskotaan lisääntyvän digitaalipainatuksen menetelmänä.

Heat set -offsetkoneiden lisääntyvä ajonopeus asettaa ajettavuuden ja pinnan kestävyuden yhä suuremmalle koetukselle. Tässä tuoteryhmässä havupuusta valmistettuun pitkään ensiökuituun pohjautuva paperinvalmistus on vahoilla ja tulee myös säilyttämään asemansa.

Kierrätyskuitu on puolestaan osoittautunut erittäin kilpailukykyiseksi sanomalehtipaperin valmistuksessa.

SUURIN MUUTOS PAINOTEKNIIKAN ULKOPUOLELLA

Suurin tekninen muutos on kuitenkin tapahtumassa perinteisen painotekniikan ulkopuolella eli alueella, johon Kymi tähtää tuotteillaan. Muutos johtuu siitä, että rajat skannauksen, painatuksen, kopioinnin ja tulostamisen välillä hämärtyvät. Faxit ovat jo kehittyneet toimimaan myös kopiokoneina.

Digitaaliset kamerat, jotka ovat jo kaikkien saatavilla, tekevät tulevaisuudessa todennäköisesti teolliset skannerit tarpeettomiksi. Skannerit ovat laitteita, joilla tavalliset kuvat muutetaan painokoneeseen soveltuviksi.

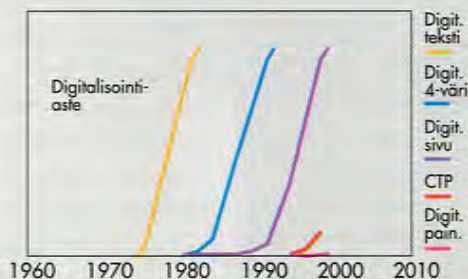
Seurauksena saattaa olla se, että nykyiset reprolaitokset integroituvat taaksepäin esimerkiksi mainostoimistoihin tai eteenpäin eli digitaaliseen painatukseen.

Kun värikopiokoneen värin- toisto paranee ja siihen liitetään jälkikäsitteilylaitteistoa, se todellisuudessa muuttuu integroiduksi painolaitokseksi. Koska koneelle voidaan antaa käsky etäispäätteeltä, on kysymyksessä digitaalinen

Paperi vs. sähköinen viestintä

Painatuksen ja digitaalitekniikan välinen raja siirtyy

Folke Lassenius arvioi, että värikopio koneet – värinoston parantumisen ja niihin liitettävien jälkikäsitteilylaitteistojen myötä – muuttuvat integroiduiksi painolaitoksiksi.

painokone- tai tulostinverkko. Yksinkertaisessa muodossa tällainen verkko toimii jo Kymin keskuskonttorilla.

Suomen paperiteollisuus on hyvissä asemissa tämän haasteen edessä, koska tähän tarkoitukseen soveltuvien papereiden kysynnän kasvu on toistaiseksi paperinvalmistuskapasiteetin kasvua nopeampaa.

ELEKTRONINEN VIESTINTÄ LISÄÄNYT PAPERIN-KULUTUSTA

Yhteiskunnat ovat toistaiseksi tilanteessa, jossa elektronisen vies-

tinnän lisääntyminen lisää myös paperinkulutusta.

Tosin massaviestintä, jossa tarvitaan nopeaa palautetta, on jo muuttunut elektroniseksi. Valmiiksi painettujen lomakkeiden kulutus vähenee ja korvautuu tietokoneen muistista tulostettavalla lomakkeella. Tietosanakirjat muuttuvat sähköisiksi ja tulevat myös sisältämään liikkuvaa kuvaa. Niin ikään tieteellinen kirjallisuus siirtyy digitaaliseen muotoon ja voidaan yhdellä napinpainalluksella jakaa kaikkialle maailmaan.

Tietoverkoissa on valtavasti tietoa, jonka tietokoneen käyttäjä

usein tulostaa omaan käyttöönsä. Kun tietokoneiden käyttäjät ja heidän kauttaan myös tulostimet kodeissa voimakkaasti lisääntyvät, merkitsee se erityisesti A4-kokoisen paperin lisääntyvää kysyntää. Myyntiluettelot puolestaan voidaan tilata verkon välityksellä ja saada ne tulostettuna kotiin tai tulostaa itse.

USA:ssa tapahtuneelle sanomalehtipaperin pienentyneelle kulutukselle on selityksenä mm. ylipainosten vähentäminen kustannusten kurissapitämiseksi.

Elektronisen viestinnän kustannukset alenevat nopeammin kuin painetun viestinnän kustannukset. Tästä voisi päätellä, että median jakelukanava siirtyy kiihtyvällä nopeudella elektronisen viestinnän suuntaan. Kyse on kuitenkin ihmisen käyttäytymisestä. Koska painettu viestintä on monessa suhteessa tietokonetta mukavampi käyttää, ihmiset valitsevat sen jopa kustannuksiin katso- matta.

Paperiteollisuus ei pelkää radikaalia vetäytymistä painetusta viestinnästä. Sen sijaan tiedostetaan, että tuotekohtaisesti tapahtuu hyvinkin suuria muutoksia. Paperia tullaan käyttämään monessa yhteydessä uudella tavalla.

Paperinkulutuksen muodonmuutos vaikuttaa niin paperia valmistavien yritysten kuin niiden asiakkaidenkin organisaatioihin. Paperiteollisuuden onkin kehitettävä omaa organisaatiotaan siten, että pystytään paremmin ymmärtämään, tulkitsemaan ja ennakoimaan

asiakkaiden tarpeet. Paperitoimittajia ja asiakkaita tulevat yhdistämään yhä tiheimmät ja toivottavasti myös yhä tehokkaammat verkostot.

Mielestäni Suomen paperiteollisuus on jo kauan toiminut asiakaslähtöisesti. Toivomuksia kuitenkin kerätään hyvin heterogeenisiltä markkinoilta, jossa prosessit sen lisäksi ovat voimakkaassa muutosvaiheessa. Reaktiokyky yksittäisten asiakkaiden toivomuksiin ei aina ole tuotantotehokkuuden säilyttämisen vuoksi mahdollista.

Säilyttääksemme asemamme meidän on kuitenkin perinteisen tuotekehityksen ohella panostettava yhä enemmän kokonaispalvelun kehittämiseen.

Oheinen teksti on tiivistelmä dipl.ins. Folke Lasseniuksen esitelmästä, jonka hän piti "Metsäteollisuuden tulevaisuuden kilpailukyky" -seminaarissa joulukuun 9. päivänä. Lassenius toimii Xerox-papereiden myynnistä vastaavana myyntipäällikkönä Kymin päällystämättömät hienopaperit -osastolla.

SELIM A. LINDQVIST

Kymin ja Kaukaan arkkitehtina

Kuusankosken tehdasyhdyskunnissa on vuosikymmenten mittaan toiminut useita tunnettuja arkkitehteja. Voikaalle piirsi Eliel Saarinen kumppaneineen vuonna 1902 tehtaan, joka kuitenkin faadia lukuunottamatta pian paloi. Merkittävimpiin kuuluu myös Selim A. Lindqvist, joka 1910-luvulla piirsi paikkakunnalle parisenkymmentä rakennusta tai rakennuksen muutosta. Näyttävien niistä on Kymin ammattikoulu.

Vuonna 1888 arkkitehdiksi valmistuneella Lindqvistillä oli silloin jo mittava ura takanaan. Hän oli piirtänyt useita liike- ja asuinrakennuksia Helsinkiin. Tyyli oli aluksi uusrenessanssi. Vuosisadan vaihteessa Lindqvist oli keskeisesti mukana kun uusi taide – joka kulkee nimellä art nouveau tai jugend – teki tuloaan Suomeen.

Siinä vaiheessa hän oli eri leirissä kuin kansallisromantikot Eliel Saarinen ja Lars Sonck. Lindqvist oli puhdasverinen rationalisti, hänelle tärkeintä oli rakenteen johdonmukaisuus ja arkkitehtuurin hienostuneisuus. Tuolloin hän omaksui vaikutteita lähinnä Saksasta ja Itävallasta.

TEKSTI: ASKO SALOKORPI, KUVAT: KYMIN JA KAUKAAN KESKUSARKISTOT SEKÄ KAIUS HEDENSTRÖM

Vuonna 1900 valmistuneessa Kaukaan lankarullatehtaan uudisrakennuksessa Lauritsalassa käytettiin ensimmäistä kertaa Suomessa teräsbetonirakennetta, jonka arkkitehti Lindqvist toi mukanaan maahamme.

ENSIMMÄISET SUUNNITELMAT KAUKAAN TEHTAILLE

Rationalistin henkilökuvaan sopii hyvin, että Lindqvist joutui tekemisiin teollisuuden kanssa. Kun Kaukaan lankarullatehdas Lauritsalassa oli palanut vuonna 1898, hän sai tehtäväkseen uuden rakennuksen suunnittelun. Sen suunnittelu osui täsmälleen samaan aikaan, syksyyn 1898, kun piirustuspyöydällä oli Lundqvistin liiketalo Helsinkiin (nykyinen Alekski 13). Talot valmistuivatkin samaan aikaan, vuoden 1900 keväällä.

Näillä kahdella talolla on paljon yhteistä.

Liiketalossa rakenne oli sinänsä mullistava, kauttaaltaan terästä ja valurautaa. Pistemäinen rakenne heijastuu selkeästi julkisivujen ohuissa tiilipilareissa ja suurissa lasipinnoissa.

BETONIRAKENTEIDEN URANUURTAJA SUOMESSA

Lankarullatehtaassa puolestaan käytettiin ensimmäistä kertaa Suomessa teräsbetonirakennetta, joka oli niinä vuosina Ranskassa kehitetty käyttökelpoiseksi. Ensiesittelynsä

uusi kumouksellinen rakenne sai Pariisiin maailmannäyttelyssä vuonna 1900. Myös tehtaan betonirakenne on pistemäinen, pilarien ja palkistojen muodostama verkosto. Ulospäin tehdas on silti perinteistä tiilimuurasta, betonirakenne näkyy vain sisäpuolelta.

Teollisuus omaksui betonin nopeasti kun rautarakenteet eivät olleet lunastaneet niihin kohdistettuja toiveita paloturvallisuudesta. Lindqvististä tuli Kaukaan tehtaan yhteydessä betonirakenteen pioneeri, eikä siis ollut yllättävää, että hän myöhemmin sai suunnittelutavakseen sellaisia legendaarisia betonitöitä kuin Suvilahden voimalaitoksen ja kaasulaitoksen rakennukset Helsingissä.

Kaukaan tehtaalle Lindqvist suunnitteli sittemmin, 1904, sulfiittiselutehtaan joka nykyisin on jo purettu, mutta jossa kaikesta päätellen käytettiin mittavasti betonirakenteita.

Kymin ammattikoulu Kuusankoskella on yksi Lindqvistin komeimmista monumenttirakennuksista. Talon rakentaminen aloitettiin jo 1916, mutta sen valmistuminen venyi aina vuoteen 1933 saakka.

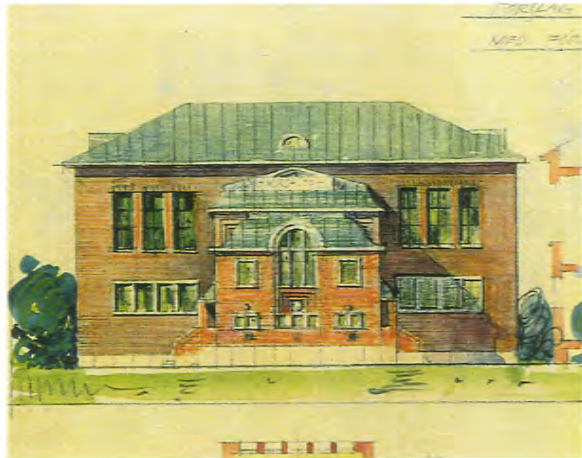
ta. Muita hänen Kaukaalle suunnittelemaansa kohteita olivat kansakoulu ja kauppa.

Kaukaalla toimeksiantajana oli tehdasta vuodesta 1893 johtanut Gösta Björkenheim, jonka kanssa Lindqvist näyttää ystävystyneen. Niinpä oli varsin luonnollista, että kun Björkenheim vuonna 1911 siirtyi Kuusankoskelle, myös Lindqvist seurasi perässä hänen arkkitehtinaan.

SILEÄN RAPPAUKSEN JA PUNAISEN TIILEN YHDISTELMÄ

Kaukaan Lappeenrannan tehtailla Lindqvistin osuus oli ollut varsin näkyvä, mikä johtuu siitä, että siellä tehdasrakennuksia oli harvemmassa kuin Kuusankoskella. Mutta myös Kuusankoskelle Lindqvist suunnitteli olennaisia rakennuksia, niin tehtaaita kuin niihin liittyviä kerhoja ja asuintaloja.

Kaukaan sellutehdas enteili tyyllisesti Lindqvistin myöhempiä töitä. Kun hän aloitti

Lindqvistin 1917 laatima luonnos Kuusankosken ensimmäiseksi pääkirjastoksi. Työn tilasi Kymi-yhtiö.

työnsä Kuusankoskella vuonna 1913, hänen tyylikseen oli vakiintunut eleettömyydessään kaunis sileän rappauksen ja puhtaaksimuuratun tiilen yhdistelmä. Helsingin kaasulaitoksesta periytyi ikkunoiden ryhmittely paritaisten ja kaari-ikkunoiden ryhmiksi; se olikin monessa tapauksessa ainoa 'koristeellinen' piirre. Ensimmäisessä työssä, Kymin-

Jatkuu sivulla 10

tehtaan matalan tiilestä muuratun voimalaitoksen korottamisessa ja varustamisessa uusilla julkisivuilla, tämä ilmaisu on selvästi näkyvässä.

Kuusankoskelle Lindqvist piirsi vain muutamia kokonaisia rakennuksia. Muut työt olivat paljolti korjauksia tai sisustuksia, jotka nekin kuuluivat arkkitehdin tehtäviin. Niihin kuuluu entisen kauppatalon muutos klubiksi, kahden johtajan – Ruthsin ja Gripenbergin – asuntojen muutos, suunnitelmia työväen ja virkailijoiden asunnoiksi.

AMMATTIKOULU AIKANSÄ HIENOIMPIA RAKENNUKSIA

Suurin hanke oli vuonna 1916 aloitettu Kymmin ammattikoulu, jonka vaiheita Antero Linkamo on kuvaillut ammattikoulun historiateoksessa.

Ammattikoulun rakentaminen jäi pahasti kansalaissodan jalkoihin. Vuonna 1921 valmistui keskiosa, mutta koko talon valmistu-

mista saatiin odottaa aina vuoteen 1933. Tällöin Gösta Björkenheim ei enää ollut tehtaan johdossa ja kun arkkitehti Lindqvistin terveys ja työkuunto 1930-luvun alkuun mennessä alkoivat hiipua, liittyi ammattikoulun loppuvaiheeseen tiettyjä riitoja.

Ammattikoulun talon arkkitehtuuriin vaikuttivat kuitenkin lähinnä pitkän rakennusajan kuluessa tapahtuneet tyylin muutokset. Rakennuksessa hallitsevat vielä edellä mainitut piirteet - sileä rappaus ja tiilipinta - jotka kuuluvat 1910-luvun jälkijugendiin. Niiden sekaan on kuitenkin tullut tyyppillisiä 1920-luvun klassismin piirteitä kuten

Vuosina 1916 – 18 rakennettu Voikkaan klubi toimii edelleenkin tehtaan edustustiloina. Kuva 1930-luvulta.

räystäään hammaslista ja näkyvä, aumattu katto.

Toisen kuuluisan rationalistin, Sigurd Frosteruksen osuus juhlasalin suunnittelussa ei riko kokonaisuutta. Frosterus oli luontevin henkilö täydentämään Lindqvistin työtä - hä-

Voikkaan höyryvoimalaitoksen viereen (kuvassa oikealla) valmistui vuonna 1919 sulfiittispiitehdas, jota ei kuitenkaan koskaan otettu käyttöön. Osa rakennuksen tornista on säilynyt.

Kymin maineikkaalle konttoripäällikölle, johtaja Julius Polinille, vuonna 1915 rakennettu Villa Polin on edelleenkin asuinkäytössä Kuusankosken Koskenrannassa.

nellä oli aikoinaan ollut toimisto Lindqvistin piirtämässä Aleksin 13:n talossa ja hän oli aina arvostanut vanhempaa kolleegaansa. Sisustuksineen rakennus kuuluu aikakautensa hienoimpiin Suomessa ja on onneksi hyvin säilynyt alkuperäisenä.

Lindqvist osallistui myös muiden kulttuurilaitosten suunnitteluun. Vuonna 1917, juuri ennen kansalaissotaa, valmistuivat Kyminyhtiön tilaamat luonnokset kirjastotaloiksi niin Kuusankoskelle kuin Voikkaalle. Ne jäivät niissä oloissa kuitenkin toteuttamatta.

KLUBI JA SPRITEHDAS VOIKKAAN MERKKIRAKENNUKSIA

Kun Voikkaan tehtaalle 1914 päätettiin rakentaa höyryvoimala, sen piirustukset laati Selim A. Lindqvist. Voimalan ulkoasu on samankaltainen kuin Kuusankoskella, mutta sitä on sittemmin laajennettu ja muuteltu. Samana vuonna Lindqvist suunnitteli Voikkaalle myös klubirakennuksen ja kaksi vuotta myöhemmin sen alapuolelle ruiskumestarin talon. Näissä kaikissa perustuu arkkitehtoninen jäsentely jälleen tiilen ja sileän rapattun pinnan vaihtelulle.

Merkittävin Lindqvistin Voikkaalle suunnittelema rakennus oli kuitenkin sulfiittispriitehdas. Sitä alettiin rakentaa höyryvoimalan viereen vuonna 1919, maailmansodan päätyttyä, ja tehdas valmistui kaksi vuotta myöhemmin. Kieltolaki aiheutti sen, että spritiä ei valmistettu, vaan rakennus toimi ilmeisesti puusepäneraana. Sulfiittispriitehtaassa, josta on jäljellä katkelma, oli kokonaan punatiilestä muuratut julkisivut.

Lindqvistin arkkitehdinura oli poikkeuksellinen, sillä se ulottui 1800-luvun lopun uusrenessanssista jugendiin, edelleen 1920-luvun klassismiin – jonka puitteissa hän piirsi yhä kauniita rakennuksia – ja 1930-luvun alussa hän rakennutti itselleen vielä talon, joka kuuluu alkavan modernismin tai funktionalismin piiriin. Hän oli myös rohkea rakenteiden uudistaja. Kaikki tämä heijastuu myös Lindqvistin kypsänä kautenaan teollisuuspaikkakunnille suunnittelemissa rakennuksissa.

Artikkelin kirjoittaja, fil.maisteri Asko Salokorpi on arkkitehtuuriin erikoistunut tutkija.

LINDQVISTIN TYÖT KYMILLÄ JA KAUKAALLA

Lauritsalassa:

- 1898 Kaukaan lankarullatehdas
- 1904 Kaukaan uusi selluloosatehdas
- 1905 insinöörin talo Kaukaalle
- 1906 Kaukaan yläkansakoulu
- 1909 Kaukaan tehtaan kauppa ja varasto

Kuusankoskella:

- 1913 Voimalaitoksen muutos
- 1914 Koskenranta 14 (Villa Polin)
- 1914 kaksikerroksinen makasiini
- 1914 Ruthsin talon muutos
- 1914 suunnitelma työväen asunnoiksi
- 1915 Gripenbergin asunnon muutos
- 1915 konttorin lisärakennus
- 1916 Metsänhoitajan asunto
- 1916 Metsäosaston tilat konttorirakennuksessa
- 1916–30 Kymin ammattikoulu
- 1916 Kymin klubitalo, vanhan rakennuksen muutos
- 1916 Kymintehtaan työväenasuntojen ja konemestarin asunnon piirustuksia
- 1916 Wedge-uunirakennus
- 1917 Virkamiesasunto
- 1917 kirjastosuunnitelma
- 1931 ehdotus vapaudenpatsaaksi

Voikkaalla:

- 1916 virkamiesklubi
- 1916 höyryvoimalaitos
- 1917 suunnitelma sivukirjastoksi
- 1918 ruiskumestarin talo
- 1919 sulfiittispriitehdas

Musiikkia juhlassa esitti mm. Outi Keisala.

Vuorineuvos Kurt Swanljung (keskellä) vaikutti merkittävästi säätiön perustamiseen. Oikeusneuvos E.J. Manner (oik.) ja maaherra Matti Jaatinen ovat toimineet ansiokkaasti säätiön puheenjohtajina.

PUHEENJOHTAJA MATTI JAATINEN:

”100-vuotissäätiöllä mahdollisuus kehittää toimintaansa”

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön perustamisessa keskeisesti mukana olleet henkilöt eivät voineet kuvitella niitä mullistuksia, joita viime vuosina on yhtiörakenteessa tapahtunut. Yhtiön omistus on tullut kasvotomammaksi ja muutokset ovat myös edellyttäneet säätiön sääntöjen tarkistuksia”, sanoi säätiön hallituksen puheenjohtaja **Matti Jaatinen** säätiön 25-vuotisjuhla-kokouksessa.

Jaatinen mainitsi säätiön varainhoidon olleen edellisen puheenjohtajan, oikeusneuvos E.J. Mannerin aikana taitavaa ja luonnehti nykyistä 100-vuotissäätiötä keskivarakkaaksi. ”Säätiö

voi nyt kehittää toimintaansa etsimällä uusia kohteita ja mahdollisesti myös laajentamalla maantieteellistä toimipiiriään. Tästä ovat esimerkkejä jo koululaisille jaetut stipendit sekä nyt luovutettavat huomattavat tutkimusapurahat.”

Jaatinen korosti säätiön luottamusmiehillä olevan edelleen suuri vastuu varallisuuden säilymisestä ja kiitti kaikkia toiminnassa mukana olleita.

Tunnustuksena toiminnasta säätiön hyväksi jakoivat säätiön asiamies **Stig-Olof Lindholm** ja hallituksen jäsen **Markku Vanhala** säätiön viirit vuorineuvos **Kurt Swanljungille**, **Olavi Martikaiselle**, **Eero Jaakkolalle** ja

Aune Vuoriselle.

Kiitospuheessaan vuorineuvos Swanljung totesi yhtiön 100-vuotista toimintaa juhlistetun mm. historiateoksella, kaupungille luovutetulla patsaalla, kullatulla aarnikotkalla pääkonttorin seinässä ja Verlan museoimisella. ”Tärkein asia oli kuitenkin 100-vuotissäätiön perustaminen. Nyt voimme todeta, että päätös oli oikea. Toiminnan onnistumisesta voimme kiittää erityisesti säätiön puheenjohtajina toimineita **Lars Räihää**, **E.J. Manneria** ja **Matti Jaatista.**”

Säätiön 25-vuotisen toiminnan kunniaksi valmistettuun juhla-julkaisuun historiaosuuden kirjoitta-

Fil.maist. Anu Talka esitti juhlakokouksessa tiivistelmän säätiön historiasta.

Tunnustuspalkinnot luovutettiin Teppo Myöhäselle (vas.), Markku Inkiselle, Reijo Hasarille ja Jouko Heikkilälle.

nut fil.mais. Anu Talka totesi juh-
lakokouksessa esittämässään
historiatiivistelmässä yhtiön halli-
tuksen työvaliokunnan keskustel-
leen säätiön perustamisesta use-
aan otteeseen. Jäsenten kesken il-
meni erimielisyyttä ainoastaan
säätiölle tehtävän lahjoituksen
suuruudesta – säätiötä itsessään
pidettiin hyvänä lahjana henkilö-
tölle.

“Vastuu säätiöstä annettiin
henkilökunnalle. Se teki lahjasta
henkilökunnalle erityisen mielui-
san. Lähtökohtana oli saada halli-
ntoon mukaan mahdollisimman
moni yhtiöläinen henkilöstön va-

litsemana edustajana. Lisäksi hal-
luttiin edistää yritysdemokratiaa.”

“Hallintokunnat osoittautuivat
erinomaiseksi tavaksi lisätä teh-
taiden johdon, työntekijöiden ja
toimihenkilöiden välistä kanssa-
käymistä. Kuusankosken hallinto-
kunnan pitkäaikaisen puheenjoh-
tajan, **Ilmari Lindbergin**, mu-
kaan työskentely paikallisissa halli-
ntokunnissa oli yritysdemokrati-
aa parhaimmillaan.”

Talkan tutkimuksen mukaan
yhtiön ja säätiön yhteistyö on su-
junut säätiön toiminta-aikana kor-
rektisti. Yhtiö ei ole puuttunut
merkittävästi säätiön toimintaan,

Tutkimusapurahoja ja tunnustuspalkintoja

25-vuotisen toimintansa kunniaksi Kymin Osakeyh-
tiön 100-vuotissäätiö luovutti 20.11. pidetyssä juh-
lakokouksessaan 50 000 markan tutkimusapurahat
kahdelle Lappeenrannan Teknisessä Korkeakoulussa
väitöskirjaa valmistelevalle tutkijalle. Dipl.ins. **Eeva
Jernströmin** tutkimusaiheena on painopaperin tekni-
sen kilpailukyyn arvioiminen ja dipl.ins. **Kati Ryö-
sö** on tutkinut kemikaalien käyttöä pitkälle suljetussa
paperikoneen kiertovesijärjestelmässä.

Juhlakokouksessa saivat **Reijo Hasari**, **Mark-
ku Inkinen** ja **Teppo Myöhänen** 5 000 markan
tunnustuspalkinnot pitkäjänteisestä opiskelusta AMK-in-
sinööriksi. **Jouko Heikkilälle** luovutettiin samansuu-
ruinen tunnustuspalkinto pitkäjänteisestä valokuvaus-
harrastuksesta ja opetustyöstä. Jo keväällä säätiö jakoi
55 koululaissipendiä, yhteisarvoltaan 50 000 mark-
kaa.

vaikka sääntöjen mukaan esimer-
kiksi sääntömuutokset käyvät yhtiön
hallituksessa hyväksyttävänä. Yhtiö ja
säätiö ovat molemmat nähneet säätiön
tavoitteiden eteenpäin viemisen ja hyvät kes-
kinäiset suhteet tärkeiksi.

“Yhtiölle säätiön perustami-
nen on ollut erinomaista suhdetoi-

mintaa. Se on herättänyt myön-
teistä ilmapiiriä sekä henkilöstön
piirissä että Kuusankoskella, jon-
ka harrastus- ja opintotoimintaa
säätiö on rikastuttanut. Koulutuk-
sen hankkijat ovat tuoneet työpai-
kalleen uutta tietoa ja harrastus-
toimintaan tukea saaneet ovat pa-
lanneet töihin harrastusten parista
virkistäytyneinä. Tällä tavoin lah-
ja on koitunut myös lahjoittajansa
eduksi.

Ilman säätiötä yhtiön palve-
luksessa olevat eivät olisi hakeu-
tuneet vastaavassa määrin opiske-
lemaan vapaa-aikanaan. Säätiön
tunnuslauseena voisikin olla sanan-
lasku ‘oppia ikä kaikki’, tote-
aa Anu Talka.

**Anne Vuorinen (vas.) ja
Kalevi Luoranen ovat
pitkään olleet mukana
säätiön toiminnassa. Eeva
Jernström (oik.) sai 50 000
markan tutkimusapurahan.**

TEKSTI: MAJ-BRITT PARO, HISTORIALLISET KUVAT: MAJ-BRITT PARON JA ULLA TILLANDER-GODENHIELMIN KOKOELMAT, KOKOUSKUVAT: MAJ-BRITT PARO.

Joulu 1943, Alma yhdessä veljensä Arthur Alfredin ja hänen tyttärensä kanssa, joka äidin kuoleman jälkeen kasvoi tätinsä Alman luona Lauttakadulla.

Alma Pihlin

oppilaat muistelivat maailmankuulua opettajaansa

Edellisessä Uutiskymissä kerrottiin Alma Pihlin emigranttivuosisista Kuusankoskella. Lisäpiirteitä salaperäisestä opettajasta saadaan nyt hänen oppilailtaan.

Kun 55 hänen entistä oppilastaan kokoontuivat Helsingissä 22. marraskuuta 'maailman ensimmäiseen Alma Pihl-symposiumiin', jälleennäkemisen ilossa oli mukana myös surumielisyyttä ja ikävää. "Meidän kiltti 'Almatäti' itse ei saanut koskaan kokea maailmankuuluisuuttaan yhtenä Fabergén parhaimpana taiteilijana. Me lapset piirsimme ja söim-

me hänen kaneliomenoitaan, eikä meillä ollut pienintäkään aavistusta hänen suuresta salaisuudestaan", totesivat tilaisuuden osanottajat yhteen ääneen.

Kuten Uutiskymissä on jo aiemmin kerrottu, Alma Pihl-Klee eli Kuusankoskella vuodesta 1921 ja toimi piirustuksen opettajana Kymiyhtiön ruotsinkielisessä yhteiskoulussa vuodesta 1927 vuoteen 1951. Tapaamisen kaikki osanottajat edustivat ikäluokkia varhaiselta 30-luvulta aina sodan jälkeisiin vuosiin. Siis varsin ainutlaatuinen seurue, jonka Almatätiä koskevat muistot voisivat antaa arvokkaan dokumentin taiteilijan elämän tuntemattomasta osasta.

"Alma Pihl oli aikaansa edellä. Hän sai töillään ajatukset art de-

coon eli jugend-tyyliin jo ennen kuin art decoa oli vielä olemassaakaan", sanoi Suomen parhain Fabergé-asiantuntija Ulla Tillander-Godenhielm, joka piti kiintoisan esitelmän tapaamisemme yhteydessä. Viitisenkymmentä diakuvaa antoi vision harvinaisesta taitelijalahjakuudesta; nuori Alma Pihl-Klee loi lyhyen uransa aikana vuodesta 1909 aina vallankumoukseen asti sellaisia mestarteoksia kuin Talvimunan ja Mosaikkimunan keisarilliselle perheelle. Satoja 'jääkukkasia' öljypohatta Emanuel Nobelille, koruja Romanov-dynastian 300-vuotisjuhlaan 1913, kaksi kaulakoruja Siamin kuningattarelle...

Yksi kuva Alman luonnoskirjasta herätti hilpeyttä: kolme rintaneulaa, joissa oli rubiiniristi

ympäroitynä valkoisilla timanteilla. Näillä koruilla aateliiset rouvat halusivat ylvästellä Punaiselle Ristille tehdystä työstään ensimmäisen maailmansodan aikana!

LUONNOSKIRJAT PALJASTIVAT TYÖN LAAJUUDEN

Juuri Alma Pihlin luonnoskirjat paljastivat hänen työnsä laajuuden enonsa Albert Holmströmin

Saksan keisarillinen pääkonsulivirasto kirjoitti "sortavalalaiselle" Alma Kleelle ns. Nansenin passin Pietarissa vuonna 1918. Suomeen hän pääsi muuttamaan kuitenkin vasta kesällä 1921.

työpajassa, Fabergén talossa. Luonnoskirjat olivat vallankumouksen jälkeen joutuneet erään työpajan käsityöläisen mukana Lontooseen. Siellä ne löydettiin niinkin myöhään kuin 1985, yhdeksän vuotta Alman kuoleman jälkeen. Tunnettu lontoolainen koruasiantuntija **A. Kenneth Snowman** kirjoitti ammattilehti *Connoisseurin*, kuinka jääkristallit työpajan ikkunassa antoivat Alma Pihlille virikkeen Emanuel Nobelin korusarjaan. **Jackie Kennedy** luki artikkelin ja soitti Snowmanille ja kehotti häntä kirjoittamaan aiheesta kirjan. *Lost and Found* -kirja toi Alma Pihlille maailmanmaineen ja Fabergénäyttelyssä syksyllä 1996 Washingtonissa hänestä tuli eräänlainen kulttiolento. Esimerkiksi Talvimunaa on kutsuttu kaikkien ai-

kojen kauneimmaksi jalokivi-työkse.

Mutta Alma itse ei koskaan saanut sitä tunnustusta, minkä arvoinen hän oli. Hän oli yksinkertaisesti apulainen enonsa työpajassa. Hän teki työt ja Fabergén talo sai kunnian ja kiitoksen.

Tämä selittää Ulla Godenhielmin mukaan myös täydellisen hiljaisuuden Alma Kleen ympärillä hänen viidestäkymmenestä viidestä vuodestaan Suomessa. Eivät edes veljekset **Oskar** ja **Georg**, jotka palkattiin vallankumouksen jälkeen Tillanderille Helsinkiin, maininneet sanallakaan siskostaan Almasta ja hänen työstään Fabergellä. Ulla Godenhielm sitä vastoin aavistelee, että Alma auttoi veljiään kaikessa hiljaisuudessa. Hän näkee jälkiä Alman taiteilijalahjakkuudesta joissakin Oskarin korkeasti arvostetuista töissä; sisarussolidarisuutta sen ajan mukaan.

KUUSANKOSKELLA EI TIEDETTY ALMAN TAUSTAA

Tapaamisemme yhteydessä vahvistui tieto siitä, ettei kukaan kuusankoskelainen tullut tuntemaan Alma Pihlin taustaa niiden kolmenkymmenen vuoden aikana, jotka hän vietti paikkakunnalla.

"Meille lapsille hän oli se kiltti ja aina iloinen opettajatar, joka puhui ruotsia pehmeästi venäläisittäin murtaen", muisteli **Kurt Rhen**.

Yvonne Romantschuk muisti kuinka Alma-tädillä oli syksyisin tapana kantaa täydet korilliset kaneliomenoita kouluun. Kun oppilaat olivat piirtäneet asetelmansa valmiiksi, he saivat syödä lopuksi aiheensa.

Lars Andersen, 30-luvun oppilas, asui Kleen perheen naapu-

rissa Lauttakadulla: "Kleet olivat rauhallisia ja vetäytyneitä, he eivät osallistuneet tavalliseen seuralämään yhtiössä. Ainoa poikkeus oli rouvien ompeluseura", hän kertoo ja lisää: "Opettajattarena Alma Klee oli lempeä ja kiltti. Vain eräs yksityiskohta teki Alma-tädistä hieman poikkeavan. Hänellä oli monta korua ja minä muistan hänen lukuisat kalisevat rannerenkaansa."

Myös **Raili Lindblad**, 40-luvun oppilas, muistaa erikoisen korun, suuren sormuksen. Alman kädet olivat pienet ja pehmeät, mutta hänellä oli tapana esittää voimakkaalla vedolla oppilaille, kuinka yhdellä viivalla voidaan luoda karaktääriä paperilla.

Ulla Åkermarck tietää kertoa, kuinka Alma matkallaan Suomeen 1921 pelasti rakkaimmat korvakorunsa – sisään ommeltuihin liiveihin! Alma itse omisti vain kaksi Fabergé-korua, jotka hän oli muotoillut, kaksi rintaneulaa. Isoimman hän myi kustantaakseen Lydian, äidittömän veljentytären, lääkärilaskun. Lydia sai orvoksi jäätyään kodin Kleellä.

Ennen oppilastapaamista järjestäjät onnistuivat löytämään Alma Kleen haudan, jonne he kävivät laskemassa kukkatervehdyksen. Vaatimattoman kiven alla, paikassa 13 C Hietaniemessä, Alma Theresia Klee jakaa hautapaikan miehensä Nikolain, äitinsä Fanny Pihlin, veljiensä Oskarin ja Georgin sekä miehensä serkun Josephin kanssa.

Pieni Alma-täti on poissa, mutta hänen muistonsa elää kuolemattomana ihanassa taiteiden maailmanhistoriassa.

Artikkelin kirjoittaja, päätoimittaja, fil.maist. Maj-Britt Paro (os. Söderström), oli Alma Pihlin oppilaana 1940-luvun loppupuolella.

Axel Cedercreutz ja Johanna Ehrström olivat nuorimpia Alma Pihl-Kleen oppilaita.

Kurt Rhen, Gun de la Chapelle ja Raili Lindblad laskevat entisten oppilaiden tervehdyksen Alma Kleen haudalle Hietaniemessä (kuva alla).

Kuitu kasvaa Kauko-Idässä pienellä alueella ja nopeasti

Indonesia, jossa UPM-Kymmenen ja Kymin tulevalla yhteistyökumppanilla APRILilla on tärkeimmät tuotantolaitoksensa, on laaja maa. Sen kokonaispinta-ala on noin 190 miljoonaa hehtaaria. Valtion ilmoituksen mukaan tästä noin 130 miljoonaa hehtaaria on metsää.

Indonesia on pinta-alaltaan lähes kuusinkertainen Suomeen verrattuna. Suomessa metsää on noin 20 miljoonaa hehtaaria.

Suomi kaataa metsää teolliseen käyttöön noin 50 miljoonaa kuutiometriä vuosittain ja Indonesia selvästi vähemmän eli 40 miljoonaa kuutiometriä. Sen sijaan

Indonesiassa poltetaan huomattavat määrät puuta. Kymin yhteistyökumppani APRIL ei kuitenkaan tarvitse polttopuuta.

Indonesian valtio edellyttää, että kaikki sellutehtaat istuttavat puusta korjaamalleen alueelle uuden puuston. Tällä taataan se, että tulevaisuudessa kaikki sellunkeittossa käytettävä puu saadaan istutusmetsistä.

Istutustavoite on yhteensä noin 4 miljoonaa hehtaaria. Yhtiöille on luovutettu ns. konsessioalueita noin 2,6 miljoonaa hehtaaria.

Koko sikäläiseen selluntuotantoon – 4,4 miljoonaa tonniin vuodessa – tarvitaan noin 18 mil-

joonaa kuutiometriä puuta. Se kyetään tuottamaan 600 000 hehtaarin alueella.

Hallituksen tavoitteena on kasvattaa selluntuotanto 11 miljoonaa tonniin vuoteen 2005 mennessä. Nykyiset konsessioalueet riittävät mainiosti tuottamaan tähän tarvittavan puun. Yhteensä selluteollisuus tarvitsee siis käyttöönsä korkeintaan viisi prosenttia maan metsäalasta.

ALUE NETTOTUOJA VIELÄ ENSI VUOSIKYMMENELLÄ

Selluntarve näyttää kaikkien ennusteiden mukaan säilyvän Aasian ja Australian alueella selluntuotantoa suurempana. Vuonna 2000 tuotannon lasketaan olevan 42 miljoonaa tonnia ja kysynnän 50 miljoonaa tonnia. Samansuuruinen tuontitarve säilyy myös vuonna 2005.

Paperintuotannon arvellaan alueella olevan vuonna 2000 noin 110 miljoonaa tonnia ja kysynnän 119 miljoonaa tonnia. Vuonna 2005 kysyntä on 10 miljoonaa tonnia suurempi kuin 152 miljoonaa tonniin tuotanto tuolloin.

Indonesialaiset sellutehtaat

valmistavat vuoteen 2000 saakka lähes yksinomaan ns. lyhytkuituista sekamassaa. On mahdollista, että vuoteen 2005 mennessä 50 prosenttia korvataan istutusmetsistä saatavalla tasalaatuisemmalla kuidulla.

SUURET MARKKINAT YMPÄRILLÄ

Vaikka Indonesiassakin on noin 200 miljoonaa asukasta, on APRILin keskeinen markkina-alue miljardiväestöinen Kiina. Kiina on erittäin suuri potentiaalinen paperinkäyttäjä, onhan sen osuus maailman 5,7 miljardista asukkaasta reilu viidennes. Kiinan bruttokansantuote on kasvanut viime vuosina keskimäärin 10 prosentin vauhtia.

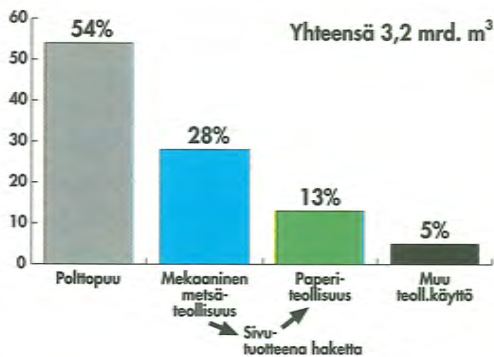
Paperinkulutus oli Kiinassa henkeä kohden viime vuonna 26 kiloa. Koko maailman keskiarvo oli tuolloin 55 kiloa ja Länsi-Euroopan keskiarvo 171 kiloa.

Kiinan paperinkulutuksen arvellaan kasvavan vuoteen 2010 mennessä 40 kiloon. Myös Euroopan kulutus kasvaa ja sen arvellaan tuolloin olevan reilut 230 kiloa.

Metsän tuotto

	Pohjoinen	Trooppinen
Kasvu	4m ³ /ha/v	40m ³ /ha/v
Kiertoaika	70 vuotta	7 vuotta
Puun määrä päätehakkuussa	180m ³ /ha	250 m ³ /ha

Maaailman puunkäyttö

Kiinan lähes 30 miljoonaa tonniin vuoteen 2010 mennessä kasvavan paperinkulutuksen tyydyttäminen edellyttää 125 paperikoneen rakentamista. Kysynnän kasvu muualla Aasiassa edellyttää saman verran lisää paperikoneita.

TROPIIKKISSA HELPOIN TUOTTAA

Jos kaikki maailman sellu eli noin 150 miljoonaa tonnia vuodessa tuotettaisiin suomalaisissa oloissa, tarvittaisiin 200 miljoonan hehtaarin alue eli kymmenkertai-

sesti Suomen metsäpinta-ala.

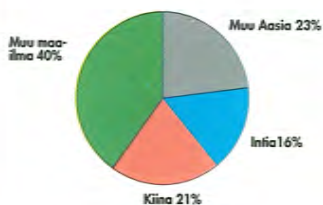
Jos kaikki tehtäisiin tropiikissa, tarvittaisiin 20 miljoonaa hehtaaria eli Suomen metsien kokoinen alue. Se puolestaan on 15 prosenttia Indonesian metsäalasta.

Kun arvostellaan sellunvalmistuksen ympäristövaikutuksia, on myös syytä muistaa, että maailmassa käytetystä 3,2 miljardista puukuutiometristä yli puolet käytetään lämmittämiseen, ruoan kypsentämiseen ym. Sellunkeittoon tarvitaan noin 13 prosenttia.

Tropiikissa puu kasvaa keskimäärin 40 kuutiometriä vuodessa ja Suomessa noin 4 kuutiometriä. Kasvu aika tropiikissa on seitsemisen vuotta ja Suomessa kymmenkertainen. Päätehakkuussa hehtaari tropiikissa tuottaa 250 kuutiometriä ja Suomessa 180 kuutiometriä.

Maailman väestö

Yhteensä 5,7 mrd.

Verla Budapestissa ja Suomenlahden aalloilla

Kerroimme taannoin lehdesämme, että Verlan ruukkikyllällä on samanniminen kaima Italiassa. Nyt on löytynyt kaima myös Unkarista, sillä aivan Budapestin ydinkeskustassa toimii Werla-niminen paperi- ja toimistotarvikekauppa.

Tämän mielenkiintoisen havainnon teki Jaalan valpas kirkkoherra **Sakari Häkkinen**, joka syksyisellä Unkarin-matkallaan

sa, mutta usein myös vikansa, sillä monasti hän toimi ensin ja ajatteli vasta sitten”. Näin kirjoittaa kommodori **Eino Pukkila** teoksessaan *Tulimyrsky Suomenlahdella*, joka on romaani suomalaisen tykkiveneen vaiheista jatkosodan melskeissä 1941–42. Verla on tykkiveneen riiskaotteinen viestiupseeri.

Onko tällä jamesbondien esikuvalla jotakin tekemistä Verlan tehtaan ja kylän kanssa? Sitä emme tiedä, mutta kirjailijan jäljet johtavat kyllä Verlaan, sillä hän on kylän omia poikia, tehdasmuseon pääoppaan Esko Pukkilan vanhin veli. Kommodori Pukkila toimi sodan aikana laivasto-osaston komentajana ja laivaston esikunnan päällikkönä.

Mahtaako viestiupseeri Verla olla esikuva todellisuudessa? Tai onko kenties kirjailija joskus kuullut henkilöstä nimeltä Verla? Jos lukijamme tietävät asiasta jotakin, ottakaapa yhteys toimitukseen.

WERLA rotring

oli myös poikennut kauppaan. Liikkeen johtaja kertoi, että kaupan perusti ennen sotia itävaltalainen mies, joka nimesi puodin Werlaksi vaimonsa Veran mukaan. Unkarin kielen taitajana Häkkinen ihmetteli, miksi nimesä on kaksoisvee, sillä W ei kuulu unkarilaisiin aakkosiin. Vastaus oli yksinkertainen: kaupan nimeen oli laitettava tuplavee, koska saksankieliset asiakkaat olisivat ääntäneet etukirjaimen äffäksi ja sitä kauppias ei taas halunnut.

Paperikaupan henkilökunta ei puolestaan tuntenut Suomen Verlaa, mutta Häkkinen toteaa, että nyt myös Werla-puodin myyjätret ja iäkäs omistaja tietävät kuuluisasta suomalaisesta kaimastaan.

ROMAANIHENKILÖ VERLA

“Verla oli pitkä, tummatukkainen ja kauniskasvoinen. Otteissaan riiska. Joskus se oli hänen avun-

Tulevaisuuden voittajia ovat ne, jotka tänään panostavat inhimillisen pääoman lisäämiseen

Tuohon **Martin Granholm**in lausumaan ajatukseen voidaan kiteyttää UPM-Kymmenen Eurooppa Forumin kahden päivän aikana Strassbourgissa käsittelemät aiheet. Tähän ensimmäistä kertaa Suomen ulkopuolella järjestettyyn kokoukseen osallistui yhteensä 45 henkilöstön ja johdon edustajaa seitsemästä maasta.

Vuosikertomukset eivät nykyisellään anna välttämättä riittävää kuvaa yrityksestä. Esiin on noussut inhimillinen pääoma eli henkilöstön osuus. Martin Granholm kertoi esimerkkejä yrityksistä, jotka ovat todenneet markkina-arvonsa nousseen sen jälkeen, kun ne ovat ryhtyneet raportimaan myös inhimillisestä pääomastaan.

Yrityksen markkina-arvoa voidaan nostaa lisäämällä panostusta inhimilliseen pääomaan eli mm. henkilöstön koulutukseen, sanoi Martin Granholm esityksessään. Yhtiön kannalta päämääränä tällöin on päätöksenteon ja re-

surssien hallinnan parantaminen ja henkilöstön motivaation lisääminen. Puheenvuorollaan hän halusi rohkaista kaikkia yksiköitä tekemään parhaansa myös tällä alueella.

Toimitusjohtaja **Juha Niemelä** selvitti ajankohtaisia taloudellisia ja markkinoinnin liittyviä asioita. Hän kertoi Euroopan yhteisvaluuttaan siirtymisen eduista UPM-Kymmenen kannalta sekä esitteli sijoitetun pääoman tuotto prosenttiin perustuvan vertailun UPM-Kymmenen eri tuotantolaitoksista.

Laura Lares-Mankki kertoi esimerkein kuinka inhimillisestä pääomasta voidaan kertoa. Määrällinen, lukuihin perustuva raportointi ei ole ongelma, vaan laadullinen, ihmisiin ja organisaatiokäyttäytymiseen perustuva arvio. Tärkeintä tässä asiassa ei kuitenkaan ole henkilöstön tietojen ja taitojen mittaaminen vaan henkilöiden kehitysmahdollisuuksien tunnistaminen, hän totesi.

Kun organisaatiossa halutaan toteuttaa uusia asioita, niiden on käynnistytävä johdon tuella ja esimerkillä. Siksi UPM-Kymmenessä on aloitettu laaja ylimmän ja keskijohdon koulutus, joka mm. perustuu juuri julkistettuihin konsernin sisäisiin arvoihin: avoimuuteen, luottamukseen ja aloitteellisuuteen.

Hilkka Hahlanterä kertoi sisäisen koulutuksen suunnittelun perustuneen tulosyksiköiden tarpeisiin ja kouluttajina toimivan konsernimme eri alojen asiantuntijoita. Näin pystytään hyödyntämään eri toimialojen ja kulttuurien osaamista.

UPM-Kymmenen toimintaa kuvaavan yrityspelisimulaation avulla havainnollistetaan, kuinka jokainen päätös vaikuttaa yrityksen tulokseen. Tämä koulutus on käynnistymässä 15 sisäisen kouluttajan vetämänä eri tulosyksiköissä ja on tarkoitettu kaikille organisaatiotasolle. Asiakaskeskisytyteen perustuva tietoko-

nesimulaatiokoulutus on käynnistymässä maaliskuussa. "Paperikoulu" myynti- ja markkinointihenkilöstölle pyörii edelleen.

Paperitoimialoilla käynnistymässä olevasta koko henkilöstön eli 13 000 henkilön koulutuksesta, joka liittyy käynnissä olevaan Winning with customers -prosessiin, kertoi **Tuula Granroth**. Koulutuksen avulla pyritään toimialan henkilöstöstä luomaan asiakkaan näkökulmasta yhtenäinen joukkue, joka osaa ja haluaa palvella asiakkaita paremmin kuin kilpailijamme.

Konsernissa ja Britanniasa, Ranskassa, Saksassa ja Suomessa järjestettävästä ammatillisesta koulutuksesta kertoivat kunkin maan edustajat.

Ohjelmaan kuului myös tutustuminen Stracelin sellu ja paperitehtaaseen.

Kokouspaikkana oli Euroopan Parlamenttitalo – tosin ei suuri sali, jossa mm. Euroopan neuvosto kokoontuu.

Mariitta Stenbäck

Jatkoa sivulta 3.

Koripallo myötä-tuulessa...

Kouvat harjoittelee rankasti ennen cup-otteluja, ainoa vapaapäivä on jouluaattona.

Kova otteluohjelma pitää myös Kouvojen amerikkalaisvahvistukset jouluntienoon Suomessa.

"Tuntuu hassulta, etten ole Valloissa jouluna. Olen ensimmäistä kertaa poissa kotoa tähän aikaan vuodesta", naureskelee Michiganista kotoisin oleva **Leon Derricks**.

"Valloissa heräisin jouluaamuna, avaisin lahjat, menisimme isoäitini luokse, pelaisimme siellä pelejä – ja mahdollisesti myös koripalloa. Minusta joulun viettäminen Suomessa on kuitenkin mukava kokemus. Voin sitten joskus kertoa siitä lapsilleni", myhäilee Leon.

Myöskään **Anthony Winburn** ei ole pahoillaan, että joutuu viettämään joulun Suomessa. "Kotiseudullani Chicagossa on joskus yhtä kylmää ja tuulista", kertoo Anthony.

PS. Kymiläiset koripalloilijat: Koripallovuoro on omassa hallissa Kymintehtaalla keski- viikkoisin klo 18.00 – 19.00.

JO YLI 10 VUODEN AJAN KUNNOSSAPIDON ERIKOISTRUKKI ON OLLUT

Korjaustöiden KORVAAMATON APU

Kunnossapito-osaston 'polle' eli Hiabilla ja muilla lisälaitteilla täydennetty trukki on osoittanut erinomaisesti toimivuutensa ja käyttökelpoisuutensa asentajien apulaisena korjaustöissä. Tämä erikostrukki hankittiin alkujaan Kuusanniemen sellutehtaan käyttöön yli 10 vuotta sitten.

“Sillä on huomattavasti turvallisempi ja nopeampi tehdä töitä. Odotukset ovat täyttyneet hyvin”; tuumii kunnossapitopäällikkö Pentti Tiihonen sellun ja energiantuotannosta. Hän oli aikanaan vetämässä laitteen suunnitteluryhmää.

Samaa mieltä Tiihosen kanssa on erikostrukkia ajava asentajatrunkikuljettaja **Timo Anttonen**, joka on ylpeä ajoneuvostaan: vastaavanlaista ei ole vielä eteen sattunut, mitä hän ja monet ovat ihmetelleet.

KÄYTTÄJIEN TOIVEIDEN MUKAAN TEHTY

“Kunnossapitotehtävissä on pystyttävä nostelemaan putkia, pumppuja, moottoreita ym. raskaita osia. Aikaisemmin nostot täytyi tehdä nostopukkien ja talojen avulla. Haarukkatrukkiakin jouduttiin käyttämään, mikä ei aina onnistunut ilman vahinkoja ja tapaturmia, sillä trukissa ei ollut esimerkiksi nostokoukkuja.

Erikostrukki työssään 4. kuitulinjalla. Paikalla olleet Huberin asentajat olivat tyytyväisiä sen tuomaan apuun korjaustyössä. Erityistä kiitosta sai vinski, jonka avulla venttiilin pystyi säätämään hyvin paikalleen. Vastaavanlaista vinskisysteemiä he eivät olleet muualla trukeissa tavanneet.

Isommat koneet, Austin tai Volvo, eivät puolestaan mahtuneet liikumaan tehdassaleissa”, Tiihonen kertoo.

Koska halutunlaista konetta ei ollut olemassa, päätettiin sellainen tehdä itse. Hankinnan toteuttamiseksi perustettiin työryhmä, johon kuului kunnossapidon asiantuntijoita, trukinkuljettaja ja kuljetusosaston edustaja sekä laitetoiimittajien edustajat.

Laitetoiimittajat tekivät toiveista totta ja toimittivat Kymille trukin, jossa oli sekä nosto- että trukkiosa. Tämä uudenlainen trukki oli niin pieni, että se sopi kulkemaan tehdashalleissa sekä hisseihin. Sillä oli myös riittävän suuri nostin ja pitkä puomi. Lisäksi laitteeseen sisältyi vinski-

systeemi, jonka avulla pystytään nostamaan taakkaa korkeammalkin. Nostot voidaan tehdä peruskoukulla yli 5 metriin asti.

Erinomainen lisälaitte on Timo Anttonen mukaan myös väkipöytä, jonka avulla pystytään vetämään taakkaa halutusta suunnasta. “Pitempää tavaraa voidaan kuljettää yhtäaikaaisesti perus- ja vinskikoukuilla, minkä ansiosta taakka ei pääse heilumaan”, hän huomauttaa.

Tämä 2,5 ton-

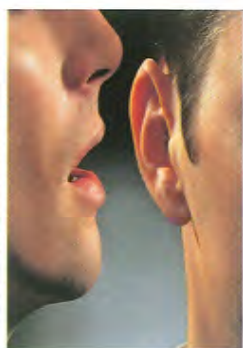
nin nimelliskuormatrukki on kaasukäyttöinen. Dieselkäyttöisiin trukkeihin verrattuna se on huomattavasti ympäristöystävällisempi. Hiljaisen käyntiäänien ansiosta kuljettaja pystyy kuulemaan asentajien huutamia ohjeita taakan ohjaamiseksi paikalleen. Lisäksi paloturvallisuutensa takia kaasukäyttöinen trukki on ehdoton apuväline työskennellessä paperikoneella.

Erikostrukki on työsuojeluviranomaisten hyväksymä ja sitä saavat käyttää vain sen käyttöön koulutetut kuljettajat.

TEKSTI JA KUVA: IRMA NIEMI

Vinsin avulla taakka nousee tarvittaessa ylös 5 metriin sekä noin 20 metriä syvästä kuilusta.

Huonostakin uutisesta on kerrottava reilusti ja ajoissa

Edellisestä Juttu kiertää -tarinastamme on ehtinyt vierähtää jo yli puoli vuotta. Tuossa keväisessä jutussamme vuoromestari **Mauri Penttilä** PK 7:ltä toivoi **Verner Heleniuksen** haastattelua. Helenius on nyt kolmatta vuotaaan teknisten pääyhdysmiehenä ja osastoyhdysmiehenä hän on ollut lähes 11 vuotta.

Verner Helenius työskentelee tällä hetkellä vuoromestarina sellutehtaalla, jossa hän on ollut tois- sä parinkymmenen vuoden ajan.

Mitä odotat uudelta UPM-Kymmene Fine Paper -yhtiöltä?

Sellutehtaalaisena odotan tietenkin saneerausrahaa koivukeittiiniin. Meesauuneilla ja kattilalaitoksella pitäisi tehdä uusintaa, jotta koivun kapasiteettia pystyttäisiin nostamaan.

Oletko saanut tarpeeksi tietoa edellä mainitusta yhtiöstä?

Katsoisin, että olen saanut sen tiedon, joka asiasta tässä vaiheessa on voitu antaa.

Jatkossa toivon, että asioista kerrottaisiin heti meille asianosaisille, kun niistä on jossakin päätetty. Vaikka uutinen olisi huonokin, siitä on kerrottava reilusti ja ajoissa.

Pitääkö Suomen hyväksyä eurovaluutakseen?

Pitää. Olen itsekin hyvin isänmaallinen, mutta en katso että se

vie Suomen identiteettiä mihinkään. Siitä on enemmän hyötyä kuin haittaa.

Parhaiten mieleen jääneet muutokset työvuosilta?

Teknisistä asioista: biologinen jäteveden puhdistamo ja samanaikaisesti kuorimolle tullut hakkeen kasavarastointi.

Tulevaisuudessa työnjohdoltaisesti suurin muutos tulee olemaan se, kun ensi keväänä siirrytään yksivuoromestarijärjestelmään. Tuolloin kattiloiden ja kuitulinjan vuoromestarin tehtävät yhdistyvät. Nykyisin sooda- ja höyrykattiloilla on omat vuoromestarin samoin kuin kuidunkeitolla, valkaisulla ja jäteveden käsittelyllä. Jatkossa yksi ihminen hoitaa nämä alueet. Neuvottelut asiasta ovat parhaillaan käynnissä.

Kymin yt-toimintaa kehitetään. Odotuksesi uudesta yt-organisaatiosta?

Totuushan on, että nykyiset yt-toimikunnat ovat aikansa eläneitä, mutta johdon ja henkilöstön yhteiskokous sen sijaan on paikallaan ja se tuleekin säilymään. Yt-toimikunnat muuttunevat osastojen yt-elimiksi. Odotan, että näiden osastojen yt-elimien kokoonpanot osattaisiin tehdä taitavasti, ja että niiden vetäjät olisivat aktiivisia.

Mietittävä olisi myös sitä miten hyvin tiedonkulku toimii; ja

TEKSTI JA KUVA: IRMA NIEMI

Vuoromestari Verner Helenius sellutehtaalta.

enemmän olisinkin tästä puolesta huolissani.

Millainen on hyvä esimies?

Esimiehen ihmissuhdetaitojen on oltava hyvät, koska nyt ihmisillä on paljon henkisiä paineita. Hyvä esimies pitää itsensä jatkuvasti ammatillisesti ajantasalla - kouluttaa itseään.

Minkälaisia asioita itse ihmisesä arvostat?

Rehellisyyttä ja luotettavuutta. Parisuhteelta toivon uskollisuutta. Mitä kuuluu vapaa-aikaasi?

Mökkeily, omakotitalon hoito, koiran kanssa lenkkeily ja uinti sekä tämä luottamusmiestoiminta.

Ketä toivot seuraavaksi haastateltavaksi?

Kymin höyryltä päälämmittäjä **Seppo Kailiota**.

Sinikalle taideharrastuksesta mielihyvää ja

ONNISTUMISEN ILOA

TEKSTI JA KUVA: IRMA NIEMI

Vielä on aikaa harrastuksille. Uutiskymi aloittaa harrastuksista kertovan juttusarjan, jossa ensimmäiseksi päästään kurkistamaan Sinikka Salakan taidemaailmaan.

Akvarellimaalaus ja piirtäminen ovat kuuluneet kunnossapito-osastolla työskentelevän osastosihteeri **Sinikka Salakan** elämään lapsuudesta lähtien. Myös öljyvärimaalaus on tuttua. Viimeisimmät innostuksen alueet ovat löytyneet metalligrafiikan teosta, linoleikkauksesta sekä pastellimaalauksesta. Hän kertoo lisäksi askartelevansa mielellään.

Sinikalla oli tänä syksynä ensimmäinen oma näyttely Kymin kerholla. Aikaisemmin hänen töhinsä on päässyt tutustumaan Kuusankosken työväenopiston näyttelyissä.

Eniten hän tunnustaa pitävänsä piirtämisestä. "Akvarellimaalaus on vaikeinta ja metalligrafii-kan teko työläintä, aikaa vievintä."

EI MITÄÄN KOPIOINTIA

Tämä on varmasti totta, sillä metalligrafii-kan teossa on yllättävän monta työvaihetta. Työ alkaa kuparilevyn kaiveruksesta, jota on saattanut edeltää piirroksen teke-

Metalligrafii-kan tekemisessä on monta vaihetta. Tässä Sinikka Salakka on levittämässä väriä kuparilevyn pintaan.

minen ensin paperille. Kun levy on kaiverrettu, levyn pinta syövytetään rautaoksidissa sävyerojen aikaansaamiseksi. Osa levyn pinnasta on kuitenkin tätä ennen suojattava lakalla, jotta vain halutut osat pinnasta syöpyisivät. Tämän jälkeen levy puhdistetaan huolellisesti ja sen päälle levitetään väriaine. Itse vedostaminen tapahtuu 'mankeloimalla' levy puristimen läpi, mikä on koko työn ras-

kain vaihe - ainakin silloin jos vedostaminen täytyy tehdä käsipräs-sin avulla.

"Se on todellista käsityötä. Yksi kuva ei ihan helpolla synny, kuten jotkut luulevat." Vedosten onnistumiseen vaikuttavat myös paperin oikea kosteus sekä puristimen puristusvoimakkuuden säätö.

Sinikka selvittää, että grafii-

kan ostajan kannattaa kiinnittää huomiota työn signeeraukseen. Jos työssä on t.p.l.a. -merkintä, on se taiteilijan itsensä vedostama.

Myös taidenäyttelyt ja taidekirjat vetävät Sinikkaa aina tilaisuuden tullen puoleensa. Hän on kiinnostunut sekä nykyaiteesta että vanhojen taiteilijoiden töistä. Taidenäyttelyistä löytyy hyviä vinkkejä ja ideoita omiakin töitä varten.

Sinikka kertoo harrastavansa maalausta tai piirtämistä kausittain. "Sillon kun käyn työväenopistossa, uhraan harrastukselle yhden päivän viikossa. Työväenopistossa olen käynyt jo yli 20 vuoden ajan, en kuitenkaan säännöllisesti joka vuosi."

Aina tilaisuuden tullen hän osallistuu myös muille kursseille. 100-vuotissäätiö on tukenut hänen taideopiskeluaan useana vuonna, mistä hän on erittäin kiitollinen.

Mitä harrastus sinulle antaa?

"Se on tosi kivaa. Uusien tekniikkojen kokeileminen ja siinä onnistuminen tuo iloa."

Tulevaisuudessa Sinikka aikoo laajentaa maalauskokemustaan myös akryylimaalaukseen.

Seuraavalla kerralla esittelemme lehden palstoilla täysin toisenlaisen harrastuksen, kun työnjohtaja Markku Leppäkoski konekorjaamopalveluista kertoo moottori-pyörien entisöinnistä.

Syys-joulukuussa hyväksytyt ja toteutettavaksi päätetyt aloitteet

KOONNUT: PIRKKO VAARA

Seuraavat aloitteet on aloitetoimikuntien kokouksissa hyväksytty aloitteiksi ja ne tullaan toteuttamaan. (Joidenkin käsittelyä jatketaan vielä esim. koekäytön vuoksi).

1. 2466 Kymin vuorotyökaaviot

Vuorotyökaavion tiedot syötetään ja tarkistetaan kertaalleen tietohallinnossa. Sen jälkeen listat tulevat lomakesuunnittelijalle, joka syöttää ne grafiikkaohjelmaan kirjapainoa varten. Kun muutetaan ohjelma, johon tiedot tietohallinnossa syötetään sellaiseksi, että siitä voidaan muokata tulostus suoraan kirjapainokelpoiseksi, säästetään runsaasti aikaa ja vaivaa.

2. 2523 Hylkyteräkärri

Paperikoneilta tulevien hylkyterien vienti keräyskohteeseen aiheuttaa ongelmia: käytetyt terät tapaavat jäädä konesalin lattialle lojumaan. Tehdään käytetyille terille kärri, joihin on kiinnitetty leikkuri. Terän vaihtaja voi pätkiä terän kärriin, eikä hänen tarvitse lähteä viemään sitä erikseen keräyspisteeseen. (Aloitteen käsittely kesken)

3. 2600 PK9 nokkakypin katkopumppu

PK 9:llä kytketään nokkakypin katkopumpun käynninohjaus venttiiliin LV-9500:1 kiinnitettiin. Seurauksena katkopumppu 6969-6401 pysähtyy välittömästi venttiilin sulkeuduttua. (Ennen muu-

tosta pumppu pyöri suljettua venttiiliä vasten kuluttaen energiaa ja aiheuttaen konevaurioita).

4. 2622 Ilmatoiminen momenttiavain työtä helpottamaan

Arkkisalilla asennetaan isojen arkkien leikkureiden alle ja päälle venttiilillä ja pikaliittimellä varustettu paineilmaputki. Lisäksi hankitaan ilmatoiminen momenttiavain, jolla voidaan kiristää ruuvit poikkiterien vaihdon yhteydessä. Tarvittava paineilma saadaan em. putkesta. Käsikäyttöisen momenttiavaimen käyttö hankalassa asennossa pää ja kädet ylöspäin on rankkaa.

5. 2623 PK 7:n 3-puristimen taipumakompensoitu tela

PK 7:n 3-puristimen taipumakompensoitu tela. Kehitetty uusi ohjauslaite "sielun" asennusta varten. Uuden laitteen myötä aikaisempi sisäänkyntöongelma poistuu ja "sielu" menee sisään tiivistyslistojen vahingoittumatta.

6. 2624 Uusi osa estämään jousen kulumisen

PK7, 8 ja 9/kuivauskoneella estetään ohjainvioista johtuvaa huopien ja viirojen vaurioitumista sorvaamalla ohjainlaitteeseen MS-tangosta kappale, joka estää jousen kulumisen. Ilman uutta kappaletta jousi hankaa jatkuvasti huopaa/viiraa tunnustelevaa liikkeessä olevaa vipua, kunnes lopulta katkeaa.

7. 2627 Kalmar-trukki nro 75

Päällystyslaitoksen pihalla työskentelevän Kalmar-trukin nro 75 kelkkaan laitetaan neljä ns. juoksurullaa, jotka ottavat sivusuunnassa tulevat kuormitukset vastaan. Näin varsinaiset kelkka-laakerit pääsevät helpommalla ja kestävästi paremmin. (Ennen muutosta aiheutti kelkkaan tuleva, usein toispuoleinen kuormitus laakereiden ja muiden osien jatkuva vaihtotarvetta).

8. 2628 Laatikkokoneilla pahviaihoiden noston parantaminen

Arkkisalissa parannetaan Pemco-laatikkokoneilla pahviaihoiden nostoa uudentyyppisellä, neljällä imukupilla varustetulla imupäällä, joka soveltuu myös erikoisaihioille.

9. 2631 Liukulaakerin poistamisen helpottaminen

PK1:llä ja 2:lla porataan jenkkitelojen liukulaakereiden päihin kierrereiät, joihin voidaan ylösnostossa kiertää rengaspultit, jolloin liukulaakeri saadaan nostettua taljalla helposti pois. (Tähän asti liukulaakeri on hakattu kuminujalla ja tuurnalla ylös laakeripesästä ja nostettu käsin pois).

10. 2635 Puhallusilmaputki PK 9:n rullanpakkaus koneeseen

PK9:n rullanpakkaus koneeseen on lisätty puhallusilmaputki, jonka tarkoituksena on syöttää kääre rullan ja kantotelojen väliin. Aiemmin ei käpertynyt kääre aina

ohjautunut oikeaan paikkaan.

11. 2637 PK 8 pitkät sähkötilat/ilmastointi

PK 8:n "pitkissä sähkötiloissa", jotka sijaitsevat paperikoneen käyttöpuolella, alakerran koneen pohjatasolla ja yläkerran koneen hoitotasolla, toteutetaan ala- ja yläkerran ilman ristiinajomahdellisuus yhdistämällä em. kerroksien ilmastointikanavat yhdyskanavalla. Näin saadaan ohjattua osa alakerran ilmasta yläkerran sähkötilaan, osa sähkökaappeihin ja osa huonetilaan. Molemmissa sähkötiloissa lämpötila ja kosteus säilyvät sallituissa rajoissa. Jatkossa jäähdytyspatereiden korjaus- ja vaihtotyöt voidaan tehdä yksi kerrallaan paperikoneen käynnin aikana.

12. 2640 Pölynpoistoletkujen siirto

Arkkisalilla siirretään pölynpoistoletkut WP6:n kaavareilta kulkemaan raamin yläpuolelta. Pölynpoistoputkissa olevat mutkat vähenevät ja saadaan lisätilaa häiriötilojen selvittämiseen.

13. 2641 Sylinterien ja telojen puhdistuslaite

PK7:n sylinteri 50 likaantuu usein ratakatkossa ja teränvaihdossa. Sen puhdistaminen on hankalaa, koska se on ryhmän keskeinen. Sylinterin oma kaavari ei myöskään ole riittävä puhdistukseen. Korjataan tilannetta rakentamalla mittojen mukainen kaavinterä ja sille n. 2,5 m pitkä varsi.

Asentaja Timo Anttonen koneosastolta vastaanotti tehdaspalvelun aloitetoimikunnan ensimmäisen aktiivisen aloitteentekijän kunniakirjan tänä vuonna.

ALOITTEENTEKIJÖITÄ PALKITTIIN TEHDASPALVELUSSA JA PAPERITEHTAALLA

Tänä vuonna jaettu yhteensä 23 kunniakirjaa

Tehdaspalvelun aloitetoimikunnassa luovutettiin 12.11. kuluvan vuoden ensimmäinen aktiivisen aloitteentekijän kunniakirja ja 3 000 markan rahapalkkio asentaja **Timo Anttonelle**. Hän työskentelee koneosaston korjaamopalveluissa. Anttonen on tehnyt palkitsemiseen oikeuttavat aloitteensa vuosien 1987-97 aikana.

Myös paperitehtaan aloitetoimikunta palkitsi 17. joulukuuta pitämässään kokouksessa jälleen aktiivisia aloitteentekijöitä. Tällä kertaa rahapalkkion ja kunniakirjan saajat olivat koneenhoitajan **Matti Inginmaa** PK 9:ltä, A4-valmistaja **Keijo Jämsä** arkkisalista, koneenhoitajan apulainen **Pekka Pöysä** PK 9:ltä ja asentaja **Esa Savolainen** paperin kunnos-

sapitoryhmästä. Heistä Inginmaa ja Pöysä olivat tehneet neljä viidestä palkitsemiseen oikeuttavista aloitteistaan tämän vuoden puolella.

Kymin aloitetoiminnassa on kunniakirjoja jaettu tänä vuonna kaiken kaikkiaan 23, joista 21 paperitehtaalla, 1 sellutehtaalla ja 1 tehdaspalvelussa.

(Laite soveltuu myös eräiden muiden sylinterien ja telojen puhdistukseen).

14. 2646 PK 9:llä vaahdonestoaineen annostelu pinta-liiman konesäiliöihin

PK 9:llä ei vaahdonestoaineen virtausta ole mitattu mitenkään, joten käyttäjät eivät ole tienneet, milloin aineen virtaus on loppunut esim. kontin tyhjennyttyä tai pumpun hajottua. Parannus: asennetaan pumppujen jälkeen rotametreit virtausta ilmaisemaan ja niihin induktiiviset rajakytkimet. Niistä viedään tiedot Alcont-järjestelmään ja hälytykset virtauksen loppumisesta valvomoon. Järjestely poistaa vaahdonestoaineen loppumisesta johtuvat pinta-liiman

annosteluvaikeudet.

15. 2650 Will VI/alemman halkileikkausyksikön ylähalkiterien istukat

Arkkisalilla Will 6:n alemman halkileikkausyksikön ylähalkiterien istukoiden johteet suojataan pölyltä suojapalkeella. (Pölyn pääsy johteisiin lyhentää iskun pituutta ja aiheuttaa epätarkkuutta säädössä, mikä taas vaikuttaa leikkausjälkeen ja terien kestoon).

16. 2654 PK 8:n värimerkin-tälaitteen uusiminen

PK 8:n "reikäpoliisin" värimerkintälaitteen toimintaa parannetaan lisäämällä joka suuttimelle ns. vesiajomahdollisuus, jolloin käyttökäyttöön merkittävät poiskytkiessään huuhtelee suuttimet

vedellä. (Muste ei kuivu suuttimiin aiheuttaen tukkeutumisia). Lisäksi laitetaan suutintelineiden kääntöön koneen ulkopuolelle yksi yhteinen toimilaite, joka pitkän akselin avulla kääntää kaikki suuttimet. (Suutintelineiden ollessa paperiradan alapuolella, on niiden kääntö yksitellen ollut hankalaa ja vaihto aiheuttanut paperiradan katkaisun).

17. 2656 Työkalu säätöventtiileiden asennoittimien korjaukseen

Säätöventtiileiden asennoittimien suuttimet/magneettikelaosien jouset väsyvät ja katkeavat helposti. Uuden jousen asentaminen on tähän asti ollut lähes mahdotonta, koska jousi vaatii suurta

tarkkuutta keskittyäkseen. Aloitteessa on kehitetty työkalu, jolla jousi saadaan vaihdetuksi, eikä sen katkettua enää tarvitse ostaa kokonaan uutta kelayhdistelmää tai asennoitinta. Asennoittimia on lähes kaikissa tehtaalla olevissa säätöventtiileissä.

18. 2658 Siirrettävät vanteet

Arkkisalilla leikkuri 1:llä asennetaan siirrettävät vanteet ylähahnojen väliin poikkiterän jälkeen. (Ajettaessa joillakin leveysillä eivät ylähahnat muuten tavoita paperin reunaa, jolloin ylimmäisen arkin kulma nousee pystyyn ja kääntyy).

TYÖN 'SUOLA'

ovat olleet ihmiset ja yhteydet yhteistyöyrityksiin

Hyvillä mielin jätti laskutus-
esimies Sinikka Mäkelä
markkinointiosastolta työtehtä-
vänsä: kaikki 44 vuotta ja 10 päi-
vää olivat hyvää, työntäyteistä ai-
kaa, jota saattoi mielellään muis-
tella. Viimeisenä työpäivänä 28.
11. hänelle tuli tervehdyksiä
paitsi työtovereilta myös kotimai-
silta ja ulkomaisilta yhteistyö-
kumppaneilta: asiakkailta, myyn-
tiyhtiöistä, pankeista jne.

Sinikka on harvinainen ihmi-
nen; hän on aina ollut innostunut
ja kiinnostunut työstään. Siitäkin
huolimatta, että työpaikkana on
kaikkina näinä vuosikymmeninä
ollut laskutusosasto.

“Silloin kun minä tulin töihin
yhtiöön oltiin kiinteästi kiinni
Finnpapissa. Tämä tarkoitti sitä,
että laskut tehtiin itse ja Finnpap
hoiti asiapaperit eteenpäin. Las-
kulomakkeessakin luki Finnish
Paper Mills Association”, hän
muistelee. Mielenkiintoisimpana
käännekohtana hän mainitsee yh-
tiön eroamisen Finnpapista 70-lu-
vulla, minkä jälkeen kaikki hoi-
dettiin itse. Suoraa laskutusta oli
toki tätäkin ennen jo jonkin ver-
ran ollut.

Vuonna 1976 käyttöön otettu
TIMS-järjestelmä ja paria vuotta
myöhemmin aloitettu remburssi-
kauppa vaikuttivat osaltaan mer-
kittävästi laskutukseen. Nykyisin

**Laskutusesimies Sinikka Mäkelä siirtyi yli 44 työvuo-
den jälkeen eläkkeelle. Eläkepäivinä hän aikoo
keskittyä erityisesti iäkkään äitinsä hoitamiseen sekä
aviomiehensä kanssa omakotitalon ja ison puutarhan
kunnossapitoon.**

remburssit ovat yleisiä, niitä käy-
tetään mm. myynnissä Arabimai-
hin, Kaukoitään (Pakistan) ja Is-
raeliin.

Remburssien hoito on Sinikan
mukaan erittäin vaativaa ja mie-
lenkiintoista, mutta sitä samaa on
myös suora asiakaslaskutus. Las-

kutus on elänyt Kymin kulloisen-
kin tilanteen hermolla: toiminta-
tapoja on muutettu kehityksen
mukaan.

“Tämän työn ‘suola’ ovat ol-
leet yhteydet lukuisiin ulkopuoli-
siin yrityksiin ja ihmisiin: asiak-
kasiin, pankkeihin, vakuutuslai-
toksiin, kauppakamareihin ja huo-
litsijoihin. Olen toiminut myös
tullin yhdysmiehenä. Oma-aloit-
teista tutkimustyötä on tarvittu
paljon, ja sitä on mm. EU aiheut-
tanut.”

Hän korostaa, että laskutuk-
sessa on erittäin hyvä, ammattitai-
toinen henkilökunta – uusia asioi-
ta ei siellä pelästytä. Tyttöjensä
tulevaisuudelta hän toivoo, ettei
suunniteltua laskutuksen hajasi-
joitusta toteutettaisi. Sen haitat
olisivat varmasti hyötyjä suurem-
mat.

“Laskutuksen tehtävä on pal-
vella asiakkaita. Paras käynti-
kortti firmasta on ajoissa lähetet-
ty virheetön kauppalasku”, sanoo
Sinikka.

Elämän ohjeeksi kaikille töi-
hin jääville Sinikka toivoo avoin-
ta suhtautumista työhön. Missään
tapauksessa ei saa olla piittaama-
ton.

“Kiitän ystävydestä, tuesta ja
erittäin hyvästä yhteistyöstä. Toi-
votan työn iloa kaikille.”

Mikrokoulutuksessa runsaasti kursseja kevätkaudella

TEKSTI: EEVA METSO, KURSSIKALENTERI: EINE HASARI

Eri työkaluohjelmien kurssitustarve jatkuu Kymillä vilkkaana, joten ensi kevälle on suunniteltu runsaasti mikrokoulutusta.

Vilkkaasta koulutuskysynnästä johtuneeseen koulutustilojen ahtauteen on saatu parannusta, sillä syksyn aikana valmistui toinen mikroluokka teollisuusoppilaitoksen neljänteen kerrokseen. Luokka on varustettu IBM:n Pentium 166 MHz:n mikroilla, joissa on Windows NT-käyttöjärjestelmä.

Uudessa mikroluokassa on koneita 8 kappaletta ja vanhassa, toisen kerroksen luokassa 6 kappaletta. Koulutuspaikkoja molemmissa on kolminkertainen määrä. Jotta oppiminen olisi mahdollisimman tehokasta, pyritään varaamaan jokaiselle kurssilaiselle oma kone.

Kurssien toteutus muuttuu siten, että ensi vuoden puolella ostetaan koulutuspalvelut konsernilta. Kymi suunnittelee omat koulutustarpeensa, mutta käytännön järjestelyt hoitaa UPM-Training.

Osanottajat voivat ilmoittautua kursseille Notesissa olevaan mikrokoulutussovellukseen, joka sijaitsee KYNOTE00-palvelimella hakemistossa \kh\it\training\IT Mikrokoulutus. Kaksois-klikkaamalla saa ikonin omalle työpöydälleen. Sovellukseen tulee lisäominaisuus, joka lukitsee kurssin, kun osanottajamäärä on täynnä. Ainoastaan kymiläisille tarkoite-

tut kurssit on merkitty erikseen. Vanha Kymin mikrokoulutussovellus poistuu käytöstä. Teolli-

suusoppilaitoksella **Anu Seppälä** (puh. 52435) toimii yhteyshenkilönä ilmoittautumisasioissa.

MIKROKURSSIT

Seuraavassa tammi-toukokuun 1998 kurssit ja aikataulut. Alla mainittuihin kurssitietoihin on saattanut tulla lisäyksiä ja muutoksia, joten tarkista kurssikalenteri Notesista.

- **Windowsin perusteet** 1/2 päivän kurssina: 9.2. ap, 10.2. ap, 16.3. ap, 6.4. ap, 6.4. ip, 8.4. ap.

- **Win NT pintaa syvemmältä** 1/2 päivän kurssina: 14.1. ap, 15.1. ap, 11.2. ap, 17.3. ap, 18.3. ap, 7.4. ap, 7.4. ip, 8.4. ip.

- **Internetin hyödyntäminen** 1/2 päivän kurssina: 9.2. ip, 10.2. ip, 11.2. ip, 16.3. ip, 17.3. ip, 18.3. ip.

- **Ami Pro:n perusteet** 1 päivän kurssina: 18.2. ja 26.3.

- **Enemmän irti Ami Pro:sta** 1/2 päivän kurssina: 25.3. ip, 15.4. ap.

- **1-2-3:n perusteet** 1 päivän kurssina: 21.1., 17.2., 10.3., 24.3., 1.4.

- **1-2-3:n grafiikkaominaisuudet ja makrojen tekeminen** 1 päivän kurssina: 29.1. ja 12.3.

- **Freelancen perusteet** 1 päivän kurssina: 4.2.

- **Freelance:n tehokäyttö esitysaineistojen teossa** 1/2 päivän kurssina: 6.5. ip.

- **Notes- ja SmartSuite-ohjelmien yhteiskäyttö** 1/2 päivän kurssina: 16.4. ap, 5.5. ip.

- **Notesin perusteet** 1 päivän kurssina: 13.01., 22.01., 3.2., 11.3., 22.4., 12.5.

- **Notes-sovellukset ja niiden käyttö** 1/2 päivän kurssina: 2.4. ip.

- **Notes-sähköpostin tehokäyttö** 1/2 päivän kurssina: 25.3. ap ja 5.5. ap

- **Notes-sähköpostin 4.5 uudet ominaisuudet** 1/2 päivän kurssina: 2.4. ap, 15.4. ip, 16.4. ip, 21.4. ap, 21.4. ip, 6.5. ap, 13.5. ap.

KUVA: IRMA NIEMI

Kiinalainen toimittaja Hu Xiang Qun teki opiskeluunsa liittyvän vierailun Verlaan ja Kymille.

“Unohtumaton kokemus”

Pariisissa Euroopan Sanomalehtimiessätiössä opiskeleva kiinalainen toimittaja **Hu Xiang Qun** vieraili marraskuussa kolmen päivän ajan Kymillä ja Verlassa. Rouva Hu Xiang Qun työskentelee Pekingissä Kiinan keskustelevisiön palveluksessa aluejohtajana ja toimittajana. Uutiskyymiä varten lähettämässään tekstissä hän kommentoi ensimmäistä Suomen vierailuaan seuraavasti:

“Kun sain tietää, että tekin ensimmäisen raporttini säätöille suomalaisesta maailmanperintökohteesta, perinteisestä pohjoismaisesta pahvitehtaasta, olin innoissani.

Olin myös erittäin utelias, sillä käsitykseni mukaan Unescon maailmanperintölliställä olevat kohteet edustivat kuuluisia nähtävyyksiä. Mitä voi vanha pahvitehdas tarjota?

Jatkuu seur. sivulle.

Unohtumaton...

Säätiöltä en saanut mitään tietoa, mutta suomalaiset virkatoverini auttoivat minua löytämään Verlan sähköposti-osoitteen Internetistä.

Lähetettyäni sähköpostin sain runsaasti tietoa Verlasta. Minuun teki vaikutuksen rouva **Helena Maunun** tehokkuus hänen järjestäessään vierailuani. Sanoin itselleni, että varmasti löydän takaisin Pariisiin noin ystäväillisten ihmisten avulla.

Verlan kauneus vaikutti minuun syvästi. Kun saavuin tehtaaseen, ajattelin että työntekijät ovat lähteneet vain hetki sitten juomaan kupillisen kahvia. Sillä hetkellä ymmärsin, miksi Verla oli Unescon maailmanperintölistalla.

Vierailuni UPM-Kymmeneessä kiinnosti minua suuresti, ja olihan yhtiössä tehty yhteistyötä myös Kiinan kanssa. Olin hämmästyneenä nähdessäni uudenaikaiset paperikoneet, jotka toimivat ympäristöystävällisesti vain 4-5 ihmisen valvonnassa. Odotankin, että UPM-Kymmene varustaa kiinalaisen osakkuusyhtiönsä moderneilla koneilla, jotta ympäristö puhdistuu tulevaisuudessa.

Kun palasin Pariisiin, tanskalaiset virkatoverini kysyivät, pidinkö suomalaisia kummallisina. Vastasin heille, että suomalaiset ovat täysin erilaisia kuin länsieurooppalaiset: eivät yhtä kohteliaita mutta vilpittömämpiä. Pidän suomalaisista ja palaan varmasti Kuusankoskelle tapaamaan ystäviäni."

TEKSTI: IRMA NIEMI, KUVA: KEIJO KOIVULA

Hallan sataman kautta kulkee mm. sellua, kuitupuuta, haketta, sahatavaraa ja kivihiihtä.

Hallan sataman toiminta vilkastumassa

Kymiläiset muistavat Hallan saaren siellä sijainneesta yhtiön sahasta, jonka toiminta loppui vuonna 1985. Muutaman vuoden hiljaiselon jälkeen Hallan elämä on pikku hiljaa vilkastumassa satamansa ansiosta.

Saaren maa-alueet ja kiinteistöt omistaa UPM-Kymmene. Hallan satamatoimintaa pyörittää UPM-Kymmene Seaways, jonka Kotkan toimipiste laajeni viime kesänä Hallaan osin satamatoiminnan takia ja osittain Kotkan konttorin tilanpuutteen takia. Seawaysin toimipiste on sahan entisessä palkkakonttorissa, jossa tällä hetkellä työskentelee vakituisesti neljä henkilöä. Hallan satamatoiminnasta vastaa tekninen päällikkö **Esa Torstensson**.

Seawaysin Kymin yhdyshenkilönä toimiva tekninen tarkastaja **Ippo Kainulainen** kertoo, että

Halla on pitkään ollut sellun raaka-aineen tuontisatama ja sieltä on myös viety sellua. Hallan kautta on kulkenut Kaukaan, Myllykosken sekä jonkin verran myös Sunilan sellua ulkomaille. Satamasta viedään myös sahatavaraa sekä pieniä määriä paperirullia. Tuonnista pääosa on sahanpurua, haketta, kuitupuuta ja kivihiihtä. Sataman kokonaisliikenne on noin 0,5 miljoonaa tonnia vuodessa. "Uskoisin, että 200 laivan raja menee rikki tänä vuonna", Kainulainen sanoo.

Seaways on siistinyt satama-aluetta sekä parantanut sen toimintaolosuhteita. Tärkeimmistä parannuskohteista mainittakoon mm. vanhan varastokatoksen kunnostaminen sellun varastointia varten sekä uuden 2 000 neliömetrin tuotevaraston rakentaminen.

1930-luvulla rakennetun toimistorakennuksen kunnostaminen oli niin ikään mittava urakka. Vanhan rakennuksen entinen ulkoasu säilyi maalauksen ja ikkunaremontin jälkeen entisellään. Sisätilat uusittiin täysin, mutta sielläkin kaikki vanha säilyttämisen arvoinen sai jäädä, kuten ovet, lattiapinnat ja porraskaitteet. Vanhassa sahan toimistorakennuksessa on ollut aikanaan kunnossapidon ja tuotannonsuunnittelun konttoritilat, terveysasema sekä viimeksi palkkakonttori.

Vanhan sahan rakennuksista ovat pystyssä vielä telakan verssarakenus, pitkä puutalo, vanha kuivaamo, joka on nyt paperinkeräyksen käytössä sekä höyläämö. Satama-alueella toimii myös pienvenetelakka.

Kuusankoskelaiset voittivat työpaikkajoukkueiden jalkapalloturnauksen

Kuusankosken tehtaiden joukkue sai riemukkaan voiton työpaikkajoukkueiden jalkapalloturnauksessa, joka pelattiin 22. ja 23.11. Pirkkahallissa Tampereella. Loppuottelu päättyi kuusalaisten hyväksi selvästi maalein 5-2.

Kymin ja Voikkaan yhdistelmäjoukkueessa pelasivat: **Jarkko Heimonen, Pasi Heiskala, Marko Helkala, Vesa Koskinen, Kimmo Kossila, Jari Kääpä,**

Arto Lautamatti, Janne Pahkala, Matti Pakkanen, Petri Salminen, Pertti Selkee, ja Vesa Volanen. Taustajoukkoina olivat **Ari Vuorinen, Petteri Metiäinen ja Leo Suokas.** Tapahtumaan osallistui yhteensä 10 joukkuetta.

Alkulohkon kolmessa ottelussa pelasivat Kuusankosken, Valkeakosken ja Varkauden joukkueet. Loppuottelijat selvisivät toisen päivän sijoitusottelun jälkeen,

ja siinä kohtasivat Kuusankoski ja Varkaus uudelleen. Kuusalaisten peli kulki hyvin, ja suuri kiertopalkintopokaali pääsi ansaitusti Kuusankoskelle. Voittajajoukkueen maalintekijät olivat: Arto Lautamatti 7, Marko Helkala 4, Jarkko Heimonen ja Janne Pahkala 2 sekä Petri Salminen 1 maali. Onnistuneen turnauksen järjestivät Tampereen Erotuomarikerho ja Tampereen Puhelinosuuskunta.

Tulokset:

1. UPM-Kymmene Kuusankoski, 2. Hesari Varkaus, 3. Sairaala Seinäjoki, 4. Posti Oulu, 5. Oulun Yliopistollinen sairaala, 6. Lamino Tampere, 7. Pelastuslaitos Valkeakoski, 8. Wisaforest Pietarsaari, 9. Tampereen Puhelinosuuskunta ja 10. Palolaitos Turku.

Ennakkotietoja liikuntatapahtumista vuodelle 1998:

KUNTOKAUSIKILPAILU

Koko vuoden kestävä kuntokausikilpailu alkaa 1.1.1998. Käytännössä on tehty pieniä muutoksia, mutta palkinnot ja Lapin liikuntaturssien arvonta ovat ennallaan.

Kuntokortit, joissa on tarkemmat tiedot, tulevat jakeluun ennen vuodenvaihdetta.

SUKSIJOILLE HIIHTOJA

Maakuntaviesti 6.1.1998, Tillolan laturetki 7.- 8.2.1998, Aarnihiihto 13.-14.2.1998, Kymenlaakson viestihiihto 1.3.1998.

NAISTEN KYMPPI

Naisten kymppi juostaan 31.5.1998. Tapahtumaan varataan 50 osallistujalle paikka ilmoittautumisjärjestyksessä. Tapahtuman käytännön asioita hoi-

tavat Kymi-Voikkaa liikuntatoimi, Sari Kaistakorpi, Kirsti Hirvonen ja Pälvi Pienimäki. Pohjakunta voi jo heti ryhtyä rakentamaan.

LIIKUNTAYHTEISTYÖ

Kymi-Voikkaa liikuntatoimi sekä Kuusankosken kaupungin liikuntatoimi ovat selvittäneet yhteistyömahdollisuuksiaan ja päättäneet järjestää yhteisiä liikuntatiloja vuodelle 1998 aikana.

Tähän mennessä aikataulun mukaan sovittuja tapahtumia ovat mm:

- 24.1. alkaen jumppatunnit Urheilutalossa, n. 100 henkeä - 2 - 3 tapahtumakertaa

- osallistuminen oikeuttaa uimahallilippuun

- samalla lyhyt esittely eri jumppalajeista

• 7. - 8.2. Tillolan laturetki

• 13. - 14.2. Aarnihiihto Eerolassa

Kuusankosken kaupungin yhteisöt tervetulleita mukaan.

• **Ui kesäksi kuntoon -kampanja** maaliskuuhun 1998 aikana

- klo 12.00 - 16.00 samaan tapahtumaan tunnin vesijumpparyhmät

- myös perheenjäsenet, eläkeläiset ja erityisryhmät tervetulleita

• **Pyöräilytapahtuma** Verlaan

toukokuun loppupuoliskolla

• Kevät- ja kesäkuukausina palloilu-, puistojumppa- ja soutu-tapahtumat

Syyskaudella lisäksi **Valkealan Vaellus ja sisäpallotapahtumat.**

UUSI HIIHTOREITTI

Kaupunki on avannut uuden 5,1 km:n pituisen Niivermäen hiihtoreitin. Seitsemän metriä leveälle latuuralle pääsee Kymin urheilukentältä, Sipilänmäestä, Niskalasta sekä Kytöahosta.

Liikuntaryhmät 12.1.1998 alkaen

Vesivoimistelu

- Sopii sekä miehille että naisille.
- Ei edellytä uimataitaa.
- Kehittää lihasvoiman ja kestävyuden lisäksi sydän- ja verenkiertoelimistön kuntoa.
- Ihanteellinen harjoittelumuoto mm. ylipainoisille ja alaraajojen nivelongelmista kärsiville.

vuoksi se sopii kaikille (helpommassa ei hyppyjä).
• Kehittää lihasvoiman ja kestävyuden lisäksi myös sydän- ja verenkiertoelimistön kuntoa.

Ennakoilmottautumiset liikuntaryhmiin keskiviikkona 7.1.1998 klo 12-14 fysioterapeutti Sari Kaistakorvelle, puh. 52385. Ryhmiin voi päästä mukaan myös kesken kauden, mikäli tilaa on, eli kyselkää myöhemmin. Vesivoimisteluryhmiin uudet osallistujat ovat etusijalla.

Circuit Training

- Muunnelma perinteisestä kuntopiiristä.
- Kaksi eri vaatimustasoa, jonka

ASKEL POSITIIVISEEN KUNTOON

Kenelle tarkoitettu?

- Aiemmin vähän/tai ei lainkaan liikuntaa harrastaneille, jotka kaipaavat syvästä liikunnallisen elämäntavan aloittamiseen.

Sisältö:

- Ohjausta oman fyysisen kunnan hoitamiseen sekä teoriassa että käytännössä
- Lähtökunnan kartoitus kävelytestillä ja lihaskuntotesteillä sekä kontrollitesti n. 6 kk:n kuluttua
- Erilaiden perusliikuntamuotojen kokeilua ryhmän toiveet huomioiden

HARJOITUSKERRAT:

Kymin vuoro 4 ja Voikkaan vuoro 2:

Ryhmä I: Ensimmäinen kerta keskiviikkona 18.3. klo 14

Kymin vuoro 2 ja Voikkaan vuoro 5:

Ryhmä II: Ensimmäinen kerta maanantaina 30.3. klo 14

Kymin vuoro 1 ja Voikkaan vuoro 4:

Ryhmä III: Ensimmäinen kerta perjantaina 6.3. klo 14

Päivätyössä olevat:

Ryhmä IV: Ensimmäinen kerta torstaina 26.2. klo 18

Maanantaisin

16.00-16.30 Vesivoimistelu 10x
17.00-18.00 Circuit Training 10x -sählyhallilla
18.30-19.00 Vesivoimistelu 10x

Torstaisin

15.45-16.15 Vesivoimistelu 10x
16.15-16.45 Vesivoimistelu 10x
17.00-17.30 Vesivoimistelu (miehet) 10x
17.30-18.00 Vesivoimistelu 10x

Niska-selkäryhmät kuntosalilla

Kenelle?

- Henkilöille, joilla ei ole aiempaa kokemusta lihaskuntoharjoittelusta kuntosalilla.
- Niska-hartiaseudun ja/tai selkävaivoista kärsiville.

Kurssin kesto ja sisältö:

- 5 viikkoa yhteisharjoittelua ja 6 kk omatoimista harjoittelua työterveyskeskuksen kun-

tosalilla.

- 60-90 min/kerta.
- alkutestaus 1. kerralla ja kontrollitesti 6 kk:n kuluttua.

Tavoitteet:

- Niska-hartiaseudun ja selän kipujen vähentäminen liikunnan avulla.
- Motivoituminen säännölliseen lihaskuntoharjoitteluun.

Harjoituskerrat:

Kymin vuoro 4 ja Voikkaan vuoro 2:

Ryhmä I: Ensimmäinen kerta maanantaina 12.1. klo 9.30

Kymin vuoro 3 ja Voikkaan vuoro 1:

Ryhmä II: Ensimmäinen kerta keskiviikkona 28.1. klo 9.30

Kymin vuoro 5 ja Voikkaan vuoro 3:

Ryhmä III: Ensimmäinen kerta keskiviikkona 25.2. klo 9.30

Terveystarkastukset vuonna 1998

Kymin työterveyskeskuksessa jatketaan vapaaehtoisia työterveyshoitajan tekemiä ikäryhmätarkastuksia entiseen tapaan. Vuoden 1998 aikana tarkastetaan vuosina -28, -33, -38, -43, -48, -53, -58, -63 ja -68 syntyneet yhtiön palveluksessa olevat henkilöt.

Aikaisemmasta poiketen tehdään 50 vuotta vanhemmille henkilöille tarkastus puolessavälissä viisivuotiskautta, mikäli he eivät

ole sairauden tai jonkin muun syyn takia työterveyskeskuksen säännöllisessä seurannassa.

UUDEK 1997 TERVEYSTARKASTUKSET

Mikäli joku vuonna -32, -37, -42, -47, -52, -57, -62 tai -67 syntynyt ei ole saanut kutsua terveystarkastukseen tänä vuonna niin häntä pyydetään ottamaan yhteys oman alueen hoitajaan.

Painonvartijoissa olo keveni

Syksyn painonvartijakursseilla oli osallistujia 27 ja painonpudotus oli yhteensä 129,1 kg. Painonpu-

dotus vaihteli melko paljon, mutta parhaiten onnistuneilla olivat luvut: 12,1, 11,5 ja 11,2 kg.

Kuntoremontti- kurssit

Aikaisempien vuosien tapaan kuntoremonttikurssit jatkuvat myös vuonna 1998. Tiedotamme kurssien ajankohdista ja kurssille hakeutumisesta heti kun saamme vahvistuksen kurssien toteutumisesta.

HAASTE KYMILÄISILLE

MILJOONAN KILON KEIKKA

Suomessa käynnistyy vuoden alussa Miljoonan kilon keikka, kansallinen **painonhallintakampanja**, jonka tavoitteena on saada sadattuhannet ylipainoiset suomalaiset pudottamaan painoaan ja samalla oppimaan pysyvään painonhallintaan tarvittava tietotaito.

Kampanja on yhteishanke, jonka taustalla ovat seuraavat yhteisöt: sosiaali- ja terveysministeriö, opetusministeriö, Kansanterveyslaitos, Suomen sydäntautiliitto, Terveysten edistämisen keskus, UKK-instituutti, Suomen Liikunta ja Urheilu, Kela, työmarkkina- ja etujärjestöt, Painonvartijat, Apu-lehti, TV:Nelonen, Merita, Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto ja Amica.

Kampanja-aika on 7.1.-30.4.98.

Amica on haastanut asiakkaansa mukaan Miljoonan Kilon Keikkaan. Kymi on ottanut haasteen vastaan. Helpottaakseen tavoitteen saavuttamista Amica pitää koko kampanjan ajan tarjolla ravintoloissaan kevyen ja herkullisen ateriavaihtoehdon, joka sisältää noin 500 kaloria. Se antaa erinomaisen tuen henkilölle, joka haluaa hallita painoaan.

Osastoilta toivotaan 5-10 henkilön ryhmiä, joihin kuuluvien nimet ilmoitetaan Anna-Liisa Metsolle 5.1.98 mennessä, puh. 52380, tai Notesilla tai memo metsoan. Osallistumismaksu on 50 markkaa, jonka Kymi maksaa. Maksu sisältää painonhallintaoppaan.

Alkupunnitukset hoitaa työterveys seuraavasti:

7.1.98 klo 11.00-12.30 Koskelassa

7.1.98 klo 11.00-12.00 Kuusanniemen henkilöstöravintolassa

8.1.98 klo 11.00-12.00 Kymintehtaan henkilöstöravintola.

Televisio esittää Verla-dokumentin

Verlan vanhan pahvitehtaan vaiheista kertova dokumenttiohjelman "Maailmanperintö Verla" esitetään TV 2:ssa 4.1.1998 klo 18.30. Ohjelman on televisiolle tuottanut ABC-Visio Step Oy, joka on valmistanut aikaisemmin dokumentit myös Suomen muista maailmanperintökohteista.

"Verla-dokumentin koostami-

nen oli varsin mielenkiintoinen ja haastava tehtävä", toteaa ohjelman ohjaaja ja kuvaaja **Martti Tiukkanen**. Hän kiittelee museon monipuolista kuvamateriaalia, jota on ollut helppo käyttää rinnan kuluvaan vuoden aikana kuvattun videomateriaalin kanssa. Tiukkanen on kuvannut Verlaa kaikkina vuodenaikoina. Dokumentin käsikirjoituksen on tehnyt

Pirkko Tiukkanen. Kertojana toimii **Heikki Määttänen**.

Dokumentissa haastatellaan museon perustajaa, opetusneuvos **Veikko Talvea**, pääopas **Esko Pukkilaa**, intendentti **Eero Niinikoskea** sekä museoviraston pääjohtaja **Henrik Liliusta**. Lukuisista vierailuryhmistä ovat kuvaan päässeet mm. Tasavallan presidentti **Martti Ahtisaaren** seurueen

sekä Suomen Harley Davidson -klubin käynti Verlassa.

Verlan tehdasmuseossa saavutettiin kuluneena kesänä uusi kävijäennätys, joka on nyt 16 635 museovierasta. Edelliskesään verrattuna kävijämäärä kaksinkertaistui. Myös Verlan ensi kesästä odotetaan vilkasta.

JÄRJESTÖT

PAPERILIITON KUUSANKOSKEN OSASTO 19

Tapio Koskinen jatkaa puheenjohtajana

Paperiliiton Kuusankosken osaston 19 syyskokouksessa valittiin **Tapio Koskinen** osaston puheenjohtajaksi vuodeksi 1998.

Toimikunnan varsinaisiksi jäseniksi valittiin: **Ilkka Haapala**,

Seppo Hirvi, **Heikki Miettinen**, **Pertti Mäkelä**, **Irma Ojala**, **Kalevi Pahkala**, **Antero Pahkala**, **Antero Poikala**, **Anja Tarkiainen**, **Pasi Untolahti** ja **Pentti Vainio**. Varajäsenet ovat: **Eero Jaakkola**, **Timo Laine**, **Markku Mäkinen**, **Jouni Nokkanen**, **Lasse Nöjd**, **Arto Paju**, **Tuomo Pakkanen**, **Pekka Pöysä**, **Pekka L. Pöysä** ja **Pekka Sipiläinen**.

Tiedotussihteeri on **Ilmari Jokinen** ja opintosihteeri **Arto Tiihonen**. Tasa-arvosiihteeriksi valittiin **Irma Ojala** ja liikuntasihteeriksi **Mika Eriksson**. Kulttuuri- ja vapaa-aikasihteeri on **Pasi Untolahti**.

TSL:n Kuusankosken Opintojärjestön edustajiston kokouksiin valittiin seuraavat edustajat: **Arto Tiihonen**, **Eero Jaakkola** ja **Pasi Untolahti**. Varalla ovat **Jouni Nokkanen**, **Ritva Nuutti** ja **Erkki Mukkila**.

Kansantalo Oy:n yhtiökokouksiin valittiin edustajaksi **Juhani Haapala** ja varalle **Pekka Pöysä**. Kuusankosken APJ:n hallitukseen valittiin **Tapio Koskinen** ja **Anja Tarkiainen** ja varalle **Markku**

Mäkinen ja **Ritva Nuutti**. Kuusankosken APJ:n edustajistoon kuuluvat seuraavat henkilöt: **Tapio Koskinen**, **Anja Tarkiainen**, **Markku Mäkinen**, **Ritva Nuutti**, **Kalevi Pahkala**, **Antero Poikala** ja **Pertti Mäkelä**. Varalla ovat **Juhani Haapala**, **Terho Kukkola**, **Lasse Palmumaa**, **Mikael Byckling**, **Juhani Ojala**, **Marjatta Holmberg** ja **Ari Wahlberg**.

YLEMMÄT TOIMIHENKILÖT

Pekka Rekula

Pekka Rekula Kymin ylempien toimihenkilöiden johtoon

Kymin Ylempien Toimihenkilöiden uudeksi yhteyshenkilöksi va-

littiin PK 8:n tuotantopäällikkö **Pekka Rekula**. Tehtävää hoiti aikaisemmin kassapäällikkö **Eila Tiitta**.

Ylempien Toimihenkilöiden sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 24.11. Koskelassa. Hallituksen jäsenmäärä on seuraavalla toimikaudella seitsemän kuten aikaisemminkin.

Uuden hallituksen jäsenet ovat alueittain: **Pekka Rekula** yhteyshenkilö, paperi, **Kimmo Pelander** varayhteyshenkilö, energia, **Rauno Karvinen** hallituksen jäsen, sellu, **Ari Vaara** hallituksen jäsen, kunnossapito, **Kyllikki Ek** hallituksen jäsen, tutkimus, **Kaarina Kellokoski** hallituksen jäsen, keskuskonttori, osto, työterveys, **Heikki Laitinen** hallituksen jäsen, **UPM-Kymmene**.

UPM-Kymmene Ylemmät Toimihenkilöt ry:n sääntömääräisessä syyskokouksessa valittiin hallituksen jäseneksi **Kymiltä Martti Sanaksenaho** ja varalle **Kyllikki Ek**.

MUISTA YHTEISET MAJASÄÄNNÖT

Erämajoilla lomailaan ahkerasti niin kesällä kuin talvellakin

koutui huolimattoman kiinnityksen takia. Venerikon johdosta jouduttiin Aholansaaren lomavaraukset perumaan syyskuun alusta veneilykauden loppuun.

TALVILOMAILU

Talvilomailu on jo alkanut. Erämajojen tieaurauksissa noudatetaan entistä käytäntöä, joten alle 100 km päässä Kuusankoskelta olevalle erämajalle tehdään tieauraus edelleen pihaan - paitsi **Äijäniemeen** ei tietä Äijälahdesta aurata.

Etäämmällä oleville erämajoille on jokaisen lomailijan itse ratkaistava perille pääsyä. Henkilöstöpalvelusta on saatavissa "kaukomajojen" aurasuostietoa, kuitenkin lomailija maksaa itse aurauksen tällaisissa tapauksissa.

Lämmitysten onnistumisen kannalta on noudatettava voimassa olevaa sääntöä: seuraavalle lomailijalle varataan riittävästi valmiiksi pilkottuja kuivia puita päärakennukseen ja saunalle, jotta hän saa välittömästi lämmitykset päälle. Edellisen lomailijan on poistettava myös tuhkat lämmitysuunista ja saunan uunista. Myös saunan vesisäiliöstä on

muistettava laskea kaikki vedet pois ja tyhjentää vesisaavit. Kaiken kaikkiaan sauna on hoidettava sääntöjen määräämään käyttökuntoon seuraavaa lomailijaa varten.

Siivouksien osalta noudatetaan majasääntöjä. Muistutan kuitenkin majan ympäristön siisteydestä. Lomailussa syntyvät jätteet hoidetaan majasääntöjen mukaisesti.

Kaasu-, valopetrooli-, astiaym. täydennykset, mitä erämajoilla yleensä tarvitaan, ilmoittaa aina puutteen havainnut lomailija, jotta seuraavalla lomailijalla on asiat jälleen kunnossa. Samoin työkalujen ym. rikkoutumisesta on aina ensi tilassa ilmoitettava henkilöstöpalveluun asian korjaamista varten.

Erämajalomailu on hauskaa ja luonnon lähellä tapahtuvaa rentoutumista, jossa jokainen on huomattavasti askeettisemmissä olosuhteissa kuin täällä asutuskeskuksissa. Kunnioitakaamme luontoa ja sen tuomaa rauhaa. Hyvää talvilomakautta 1997-98!

HENKILÖSTÖPALVELUSTA
JORMA SEKÄ TUULA

MERKKI *päiviä*

50 V

Käyttöinsinööri **Esko Kaartinen** sellutehtaalta täytti 50 vuotta 11.11.

Mittausesimies **Kauko Mynttinen** sellutehtaalta täyttää 50 vuotta 21.1. **Vastaanotto lauantaina 24.1. Kymin Kerholla klo 15-18.**

Heikki Tiihonen

Aki Pekkanen

TYÖSUOJELUVALTUUTETUT

Työntekijöiden työsuojeluvalluutetuksi vuosiksi 1998-99 on valittu nykyinen työsuojeluvalluutettu **Heikki Tiihonen**, I-varavalluutetuksi A4-valmistaja **Jorma Kuusenoksa** arkkisalista sekä II-varavalluutetuksi vuoroasentaja **Esa Karhu** tehdaspalvelusta.

Toimihenkilöiden työsuojeluvalluutetuksi vuosiksi 1998-99 on valittu työnjohtaja **Aki Pekkanen** tehdaspalvelusta, I-varavalluutetuksi kirjajaaja **Ulla Niemi** materiaalihallinnosta sekä II-varavalluutetuksi käyttöpäällikkö **Timo Alarotu** paperintuotannosta.

Tänä vuonna on havaittavissa erämajojen käyttöpäivien määrässä edellisiin vuosiin nähden selvää kasvua. Varmasti tähän vaikutti vuosisadan lämpimien kesä, mutta ehkä kysyntää on lisännyt myös yleinen matkailun ja lomailun aktivoituminen.

Erämajojen yleiskuntoa on pienin askelin pyritty kohottamaan. Joitakin korjauksia mainitakseni mm. Saarijärven ja Härkinalon saunojen lattiat on peruskorjattu. Järviitaipaleelle on saatu uusi vankka laiturijärvi ja vanha on purettu pois. Karhulahden ja Nuolingin keskuslämmitysjärjestelmien vuodot on korjattu. Äijäniemen saunan lauteet uusittu jne.

Soutuveneiden kuntoon on kiinnitetty erityistä huomiota. Ensi keväänä voidaan neljään käyttökohteeseen vaihtaa peruskunnostettu ja kellukkeilla varustettu aluvene. Aholansaaren yhteysveneeksi hankittiin alkukesästä Buster-tyyppinen korkealaitainen alumiinivene, joka kuitenkin rik-

Matti Laine

Markku Elonen

Jukka Suntila

Jaakko Laurema

KYMI

Päällystämättömät hienopaperit

Metsäteknikko **Matti Laine**, 53, on 2.12.1997 alkaen nimitetty arkkisalin tuotantopäälliköksi. Hän raportoi tuotantojohtaja Timo Johanssonille. Laine toimi aikaisemmin tehdaskuljetusten päällikönä.

Arkkisalin tuotantopäällikkönä toiminut **Ilkka Parvinen** on eronnut yhtiön palveluksesta.

Ins. **Markku Elonen**, 39, on 1.11.1997 lähtien nimitetty prosessin kehitysinsinööriksi. Hän raportoi tuotantojohtaja Timo Johanssonille. Elonen toimi aikaisemmin PK 8:n käyttöinsinöörinä.

Päällystämättömät hienopaperit -osastolla on teknikko **Jukka Suntila**, 49, ja teknikko **Jaakko Laurema**, 50, nimitetty jälkikäsitteilyn toiminnoista vastaaviksi päivämestareiksi 1.11.1997 lähtien. Laurema vastaa pakkauksen ja varastokuljetintoimintojen lisäksi tehdasjärjestelmien käytettävyydestä. Hän raportoi PK 9:n tuotantopäällikkö Heikki Hyväriselle. Suntila vastaa jälkileikkauksista, hyllyn ja hylsien käsittelystä, kuljetintoiminnoista ennen pakkaamaa, työntekijöiden koulutus- ja suunnittelusta sekä työsuojeluasioista. Suntila raportoi PK 8:n tuotantopäällikkö Pekka Rekulalle.

Laurema toimi aikaisemmin järjestelmätukihenkilönä hienopaperin organisaatiossa ja Suntila päivämestarina. Muutosten tavoite on tehostaa jälkikäsitteilyn toimintaa.

Jukka Kuusela

Jarmo Huhtiniemi

Tehdaskuljetukset

Matti Laineen siirryttyä arkkisalin tuotantopäälliköksi on tehdaskuljetusten päälliköksi nimitetty 15.12.1997 lähtien teknikko **Jukka Kuusela**, 43. Hän toimi aikaisemmin rautatiekuljetuksista vastaavana vuoromestarina. Kuusela raportoi johtaja Håkan Romantschukille.

Ins. **Jarmo Huhtiniemi**, 41, on nimitetty samasta ajankohdasta lähtien rautatiekuljetuksista vastaavaksi vuoromestariksi. Hän toimi aikaisemmin varamestarina rautatiekuljetuksissa.

Perttu Kero

Riskienhallinta

Kymin teollisuuspalopäällikkö **Reino Kinnusen** jäätyä joulukuussa eläkkeelle on hänen seuraajakseen nimitetty 1.1.1998 alkaen koneteknikko **Perttu Kero**, 43, paperitehtaan kunnossapidosta. Kero on toiminut riskienhallintaosastolla erityistehtävissä loka-kuun alusta lähtien. Hän raportoi suojelupäällikkö Lasse Koivikolle.

Kymin tehdaspalokunnassa on 2. palomestariksi nimitetty 1.1.1998 lähtien **Leo Puljava**. Lisäksi joukkueissa on tehty samasta ajankohdasta lähtien seuraavat muutokset: 2. joukkueen johtajaksi on nimitetty **Juha Skyttä** ja 2. joukkueen ryhmänjohtajaksi **Pasi Untolahti**.

Eine Hasari

Talous ja hallinto

Henkilöstöhallinnossa on merkonomi **Eine Hasari** nimitetty apulaisjohtaja Stig-Olof Lindholmin sihteeriksi 1.1.1998 lähtien, jolloin sihteeriksi Sirkka-Liisa Sommarberg jää eläkkeelle. Eine Hasari toimi aikaisemmin osastosihteerinä samalla osastolla.

UPM-KYMMENE

Muutoksia tietohallinnon organisaatiossa

Yhtiön johtamisperiaatteiden mukaan konsernihallinnon tietohallintofunktio on jaettu kahteen osaan: konsernin tietohallintoon ja konsernin tietohallintopalveluihin.

Konsernin tietohallintopalvelut on tulosvastuullinen palveluyksikkö. Toiminnan kehittämissuunnitelmissa yhteydessä konsernin tietohallintopalveluille on luotu selkeät palvelukonseptit ja muutettu vastuualueet ja organisaatio niiden mukaiseksi.

Vastuualueiksi ja niiden vetäjiksi on nimitetty seuraavat henkilöt:

Järjestelmäpalvelut, josta vastaa järjestelmäpalvelujen päällikkö **Juhani Poutanen**. Järjestelmäpalvelut on jaettu tiimeihin, joiden vetäjinä toimivat järjestelmäpäälliköt **Tuija Franssila** (taloushallinnon sovellukset), **Liisa Vuorela** (henkilöstöhallinnon sovellukset), **Kari Aronen** (Internet-sovellukset), **Timo Häkkinen** (Lotus Notes-sovellukset), **Pekka Valkeapää** (Data Warehouse- ja kunnossapitosovellukset), **Jouko Kiviranta** (Sanomanvälitys ja materiaalisovellukset).

Verkkopalvelut, josta vastaa verkkopalvelujen päällikkö **Jukka Renko**. Verkkopalvelut on jaettu tiimeihin, joiden vetäjät ovat **Pekka Karvonen** (Notes-infrastruktuuri), **Jorma Paalanen** (Tietoliikenneyhteydet), **Jan-Erik Grön** (Liitettävyysspalvelut), **Kerttu Rossi** (Asiakastuki), **Jukka Renko** oto. (Käytön tuki), **Maarit Salo** (Käyttöpalvelut, Kuusankoski), **Hannu Lahti** (Käyttöpalvelut, Valkeakoski),

Petteri Rääkkönen (Area Access Center- palvelut, Suomi)

Työasemapalvelut, josta vastaa työasemapalvelujen päällikkö **Jari Österberg**.

Tietotekniikan koulutuspalvelut, josta vastaa koulutuspalvelujen päällikkö **Yrjö Karjalainen**.

Teknologiapalvelut sekä palveluyksikön talous ja hallinto säilyvät entisellään. Erikoisjärjestelmät muodostavat oman tulosvastuullisen kokonaisuuden.

Konsernin tietohallintopalveluista kokonaisuutena vastaa tietohallintojohtaja **Markku Haapamäki**.

Konsernin tietohallinto muodostuu seuraavista henkilöistä:

Markku Haapamäki, tietohallintojohtaja

Tarmo Eskola, tietoteknologiajohtaja vastuualueenaan teknologia-asiat

Heikki Taimisto, tietohallintopäällikkö vastuualueenaan konsernihallinnon tietohallinto ja tietohallintotarkastus

Petri Helsky

PETRI HELSKY FINNISH PEROXIDESIN TOIMITUSJOHTAJAKSI

Dipl.ins., kauppatiet. maist. **Petri Helsky**, 31, on 2.12. alkaen nimetty Oy Finnish Peroxides Ab:n toimitusjohtajaksi. Finnish Peroxidesille hän siirtyy Solvayn Pohjoismaiden myyntikonttorista, Solvay Nordic Ab:sta Tukholmasta, jossa hän hoiti vastaavaa tehtävää.

SAIRAUSSKASSA TIEDOTTAA

Sairaukskassan hallituksen jäsenet valittiin

Kuusankosken Tehtaiden Sairaukskassan varsinainen kassankokous pidettiin 24.11.1997 Voikkaan seuratalossa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Risto Kärkkäinen.

Hallituksessa olivat tänä vuonna erovuorossa varsinaisista jäsenistä Juhani Littman, Pekka Manninen, Teuvo Pöysä ja Markku Vanhala ja henkilökohtaisista varajäsenistä Jukka Simpura, Mauri Vesala, Reijo Halme ja Reijo Mäkinen. Toimikaudeksi 1998-2000 tulivat valituksi varsinaisiksi hallituksen jäseniksi **Juhani Littman** sähkömiehistä (vara Jukka Simpura), **Ari Lehtovirta** toimihenkilöistä (Maija Uronen), **Pekka Manninen** eläkeläisten edustajaksi (Mauri Vesala) ja **Reijo Mäkinen** Voikkaan paperitehtaalta (Keijo Erlin).

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin kirjanpitopäällikkö **Olavi Sommarberg** HTM ja sosiaalijohtaja **Tuure Ainikkamäki**. Varatilintarkastajiksi valittiin sisäinen tarkastaja **Seppo Sahala** HTM ja kaupunginkamreeri **Seppo Hakalin**. Toimikausi on vuosi 1998.

Hautausavustus

Entisten jäsenten, joilla on ollut kassassa vähintään 20 vuotta maksavaa yhtämittaista jäsenyyttä, ja jotka ovat siirtyneet työsuhteen päätyttyä kassan toimintapiirissä mainitun osakkaan käyttämän eläkelaitoksen myöntämälle eläkkeelle, suoritetaan vuonna 1997 hautausavustuksena edelleen 1 250 mk.

Lisäpäiväraha

Lisäksi kokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin kassan hallituksen esittämät sääntöjen 15 §:n muutokset, jotka koskivat tarkennuksia lisäpäivärahan kertymän laskentaan ja eläkeläisjäsenten sairaalahoidon korvauksen lyhentämistä 90 päivään, joka on pysyvän laitoshoidon raja.

Bridgen vuosikilpailu 1997

Tänä vuonna parhaana bridgen pelaajana palkittiin **Bertel Grundvall**. Jaetulla toisella sijalla olivat **Kauko Haimi** ja **Tapani Anttila**.

Voittaja sai haltuunsa **Pähr-Olof** ja **Ingrid Rundqvistin** vuonna 1985 lahjoittaman pokaa-lin. Rundqvistin lahjoitus on tarkoitettu kiertopalkinnoksi brid-

gen harrastajille, ja se annetaan vuodeksi Kymin Kerhon parhaalle kuusankoskelais-/yhtiöläispeleilijalle.

Palkinnon ovat voittaneet seuraavat henkilöt: Ole Jansson 4 kertaa, Bertel Grundvall 3 kertaa, Kauko Haimi 3 kertaa, Riitta Loikala 2 kertaa ja Ralf Grön 1 kerran.

OSAN ottomme

Rakennusosaston luottamusmies, puuseppä **Markku Mäkelä**, 41, menehtyi äkilliseen sairaskohtaukseen 8. marraskuuta.

Markku Mäkelä tuli puuseppäksi Voikkaan rakennusosastolle yhtiön ammattikoulusta vuonna 1974 ja Kymin rakennusosastolle hän siirtyi vuonna 1978. Hänet tunnettiin rehtinä, elämänmyönteisenä ja tunnollisena työntekijänä. Markku Mäkelä oli aina iloinen ja hyvin pidetty työyhteisössään.

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Hulda Hirvi, 79, PK 7 (kuolinpäivä 6.11.), **Saara Manninen**, 71, Ky rakennusos. (29.4.), **Erkki Artevo**, 70, sellu (4.11.).

Kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Jukka Mattila

Hugo Mullqvist orkestereineen niaa ja pokkaa kiittäen menneestä kesästä. Samalla toivotamme kaikille oikein rauhallista joulua ja reipasta uutta vuotta.

Lämmin kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Maria Inkiläinen

Kiitos muistamisesta jäädessäni pitkille vapaalle.

Paavo Kylmäperä

Lämmin kiitos teille muistamisesta.

Markku Mäkelän perhe

Kiitos osanotostanne.

Henry Heimosen omaiset

Lämmin kiitos merkkipäivääni muistaneille. Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta kaikille.

Hannu Kilkki

100-VUOTISSÄÄTIÖ TIEDOTTAA

Säätiön juhlakirja ilmestynyt

Säätiön juhlakirja on ilmestynyt. Se sisältää säätiön historian ja kuvakertomuksen vuosien varrelta sekä luettelot säätiössä toimineista henkilöistä.

Halukkaat voivat noutaa kirjan seuraavilta henkilöiltä:

- **Marjatta Käeltä** keskuskonttorilta, puh 0204 15 2112

- **Tuula Vainikalta** henkilöstöpalveluosastolta, puh 0204 15 2294

- **Leena Grönlundilta** Voikkaan henkilöstöosastolta, puh. 0204 15 3317

MUISTITKO TILITTÄÄ APURAHAN?

Apurahojen tilitysvelvollisuudesta muistutetaan niitä, joiden tilitys syystä tai toisesta on vielä lähettämättä. Hakemuslomakkeen allekirjoittaessaan hakija sitoutuu tilittämään apurahan kuuden kuukauden kuluttua sen maksamisesta.

Tänä vuonna tuo päivä oli 27.11. Neuvoja tilityksestä antaa Marjatta Käki puh. 0204 15 2112.

Itsenäisyyspäivän kunniamerkkejä

Tasavallan presidentti on itsenäisyyspäivänä myöntänyt kunniamerkit seuraaville kymiläisille:

Suomen Valkoisen Ruusun 1. luokan ritarimerkin sai tulosityksikön johtaja **Johan Furuhjelm**.

Suomen Leijonan ansioristin on saanut johtava työterveyshoitaja **Anna-Liisa Metso** työterveyskeskuksesta.

Pääläluottamusmies **Erkki Mukkilalle** työsuuhdehallinnosta ja henkilöstöpalvelun päällikkö **Leo Silénille** henkilöstöpalvelusta on myönnetty Suomen Valkoisen Ruusun 1. luokan mitali kultaristein. Suomen Valkoisen Ruusun 1. luokan mitalin saivat ylimestari **Juhani Hakalainen** päällystyslaitokselta ja asentaja **Kari Niemi** PK 7-8 kunnossapidosta.

Kaukaan Voikkaan paperitehtaalla kunniamerkit on myönnetty konttoripäällikkö **Paul Wilanderille**, joka sai Suomen Valkoisen Ruusun 1. luokan mitalin kultaristein ja varastotyöntekijä **Pauli Koivistolle**, joka on saanut Suomen Valkoisen Ruusun mitalin.

KYMI

Keskusvalvomon hoitaja **Kari Puranen** Kni höyry (40 palvelusvuotta)

UPM-KYMMENE

Erikoissuunnittelija **Seppo Federley** tietohallinto (23 palvelusvuotta)

VOIKKAA

Päälämmittäjä **Matti Saareks** Vo höyry (36 palvelusvuotta), pituusleikkurin hoitaja **Aatto Mauno** PK 17 (32), puunkäsittelijä **Riitta Laaksonen** Vo kuorimo (23), päälämmittäjä **Seppo Järvisalo** Vo höyry (40)

VIRKAMIESKLUBI TIEDOTTAA

Vuosikokous

Kymin Osakeyhtiön Virkamiesklubin vuosikokous pidetään keskiviikkona 7.1.1998 klo 18.00 Koskelassa. Tarkeempi kutsu lähetetään jäsenille.

Klubin hallitus

Suomen itsenäisyyden 80-vuotisjuhlan kunniaksi olisi hohdokasta muistella joulun tunnelmia tuon ajanjakson aivan alkutaipaleelta. Siihen Povarin elämänjuoksu ei kuitenkaan riitä. Sen sijaan talvi- ja jatkosodan ajalta muisti alkaa jo terävöityä. Joulut olivat tuolloinkin rakkaita, joskaan eivät yhtä rikkaita kuin nyt. Lapsen muutoin tylsään elämään toi lisäväriä ja jännitystä pukin ohella, jota todella pelättiin, myös sota. Lapsen sydäntäkin kalvoi pelko isänmaan tulevasta kohtalosta. Ei ihme, että siihen verrattuna nykyinen pelko EMU:sta ja sen seurauksista tuntuu sodat nähneeltä varsin kotiku- toiselta.

Sotien aikaa ja jouluja sävytti pulka kaikesta. Työttömyys oli tähän päivään verrattuna toki tuntematon suure. Isänmaa tarvitsi jokaisen poikansa ja tyttänsä ellei rintamalla niin kotijoukoissa. Luottokortit korvasi elintarvikekortti. Kun ei ollut sosiaaliturvaa millä huijata, väärennettiin elintarvikekortteja. Paitsi elintarvikkeet ja nautintoaineet myös polttoaineet, saippua, vaatteet, kengät ja rakennustarvikkeet olivat kortilla. Radiossa ja lehdissä ei tarvinnut varoitella ylensyömisen vaaroista, sillä päivittäinen ruoka-annos jatkosodan vuosina oli 2 dl maitoa, 10 gr lihaa, 5 gr voita, 250 gr viljatuotteita ja 25 gr sokeria. Kasvihuoneilmioikään ei päässyt yllättämään. Talvisin paukkuivat yli 40 asteen pakkaset, jotka nekin toivat omat ongelmansa muutoinkin puutteelli-

seen lämmitys-, vaatetus- ja elintarvikehuoltoon.

Sota opetti kuitenkin keinot ja konstit selvitä. Hengen pitimeksi kiskottiin maasta irti kaikki mahdollinen: juuret, mukulat, marjat ja sienet. Luontaistuotekauppakin saanee kiittää sota-ajan kekseliäisyyttä uudesta heräämisestään. Leipää jatkettiin petulla, juola-vehnällä, kaislanjuurilla ja pihlajanmarjoilla. Voita rikastettiin perunasoseella, korppujauhoilla, silakkatahnalla sekä kurpitsa- ja lantturaasteella. Paahdettua voin kukanjuurta, hernetta ja sikuria juotiin kahvina, koivun ja vadelman lehtiä teenä. Kuivatut porkkanan viipaleet kävivät karamelleista.

Kansanhuolto yritti varmasti parhaansa, mutta eväät koko kansan ruokkimiseen eivät kerta kaikkiaan riittäneet. Niinpä sen ajan harmaan talouden – hamstraus, salakuljetus jne. – oli helppo nostaa päätään. Siitä huolimatta, että salakauppias oli julistettu yhteiskunnan tuholaiseksi – vihollinenhan oli jossain muualla – riitti nälkä pyörittämään tätä varsin tuottoisaa businesta. Ruumisautoissa, ambulansseissa ja lastenvaunuissa rahdattiin sianruhoja. Itärajan ollessa suljettu toimittivat organisoidut salakuljetusliigat Haaparannasta viinaa, tupakkaa ja kahvia. Ne vaihdettiin suihin ja läskiin, jotka myytiin kiskurihinnoin edelleen. Niille, jotka vielä tänäänkin ovat säännöstelytalouden kannattajia ja vapaan markkinatalouden vastustajia, voin kokemuksesta ker-

toa, että silloin todella rikkaat rikastuivat ja köyhät köyhtyivät.

Ne harvat lehdet, jotka tuolloin ilmestyivät, olivat vailla nykymuodin edellyttämiä kontaktipalstoja. Sen sijaan lehti-ilmoitusten varassa kukoisti kekseliäs vaihtokauppa; päällyskengät tupakkaan, sokerikilo monoihin jne. Maalaisia kadehdittiin. Useasti siellä löytyikin jostakin kuopasta viranomaisilta pimitetty porsas lihomassa salakauppaa varten. Maatalousyritteliäisyyttä ei puuttunut kaupunkilaisiltaakaan. Kaneja kasvatettiin parvekkeilla ja jotkut porsasta jopa sisätiloissa. Kun einestä ei riittänyt sian lihottamiseen, sitä pidettiin vain kesästä jouluun päätyen alipainoisena kinkkuna joulupöytään. Oppia ikä kaikki. Tänään läskitön kinkku onkin jokaisen terveydestään huolehtivan kansalaisen ehdoton suosikki.

Sotavuodet olivat tosi esi-eko- aikaa. Vanhasta tehtiin uutta ja kaikki kierrätettiin. Metsästä Suomi eli silloinkin - käveltiin jopa puupohjilla. Vaikka aliravitsemuksen ohella ihmisiä uuvutti sota, tultiin silti toimeen. Siitä huolimatta, että aineellisten vahinkojen lisäksi yli 80 000 työkäistä kaatui ja lähes 60 000 invalidisoitui pysyvästi. Onneksi tuolloin ei vielä tunnettu sanaa stressi, joka nyt näyttää puristavan mehut niin työllisistä kuin työttömistäkin.

Rauhaisaa joulua ja menevää uutta vuotta

Nuottien mukaan

Moni tuntee periaatteen, mutta nuottien mukaan soittavat vain osaavat kädet. Onnistuminen edellyttää aina osaamista. Suomalaisen metsäteollisuuden laajassa kentässä osaamisella on pitkät perinteet. Kansainvälinen menestys pidetään yllä vain osaajien saumattomalla yhteistyöllä, kun koko orkesteri soittaa samaa sävelmää.

UPM-Kymmene Oy
Kymi

45700 Kuusankoski
Puhelin 0204 15 121
Telekopio 0204 15 2207